

ELŐFIZETÉSÁRA:

Egész évre . . . 12 kor.
Félévre . . . . . 6 "
Negyedévre . . . 3 "

Bérmentetlen levelek
csak ismert kezektől fogad-
tatnak el.

Kéziratok nem adatnak
vissza.

Egyes szám ára 30 fill.

A nyilttérben minden
garmond sor díja 40 fill.

ZEMPLEN.

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLEN-VÁRMEGYE KÖZÖNSÉGÉNEK

ÉS A ZEMPLEN-VÁRMEGYEI „TANÍTÓ-EGYESÜLET”-NEK

HIVATALOS LAPJA.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

HIRDETÉS DIJJA

hivatalos hirdetéseknel:
Minden szó után 2 fill.

Peténél nagyobb, avagy
díszbetűvel, vagy körzet-
tel ellátott hirdetések-
ért természetesen szerint min-
den négyzet centim. után
6 fill. számítatik.
Állandó hirdetéseknel ked-
vezmény nyújtatik.

Hirdetések és pénzküldé-
mények a kiadóhivatalhoz
intézendők.

Századvégi Halottaknapja.

Egy komor alkonyatnak, tizenkilen-
cedik századunk alkonyatának a végét élík
az ember-generációk.

Emberi létünknek az a generációja,
mely ennek a mi húnyó századunk hajnal-
hasadásán képezte a világot, a földben
porlik régen; s ha egy-egy alak lézeng is
még belőle imitt-amott, az a teljes szá-
zadban átélt viszontagságoztól megros-
kadva, megtörve, a mindennemű kultúra
születésének, rohamos fejlődésének, esodás
előrehaladásának tudatában és bámulatában
ugy tekint vissza hanyatló századunk haj-
nalhasadására — mintha a bibliai Ádám-
nak volna közvetlen unokája.

De méltán is tekinthet ugy.

A tudomány fejlettsége, az ipar, mű-
vészet és az ebből kifolyó találmányok
esodái, melyek már léteznek s napról napra
teremnek légkörünkben: mind ennek a mi
húnyó századunk második felének a viv-
mányai. Világunk modern berendezésének,
közszabadságunk jelen állásának meg-
valósult sora, eszméje: hanyatló századunk
második felében született; bölcsője benne
ringott s benne lett minden azzá, a mi:
intézménynyé, világrenddé.

Az amegrázkodtatás óriási hasznára vált
a mi nemzetünknek. E megrázkodtatásban
ébredt fel a mi magyar nemzetünk cselek-
vésére; és támadott föl, a mi a tudomány,
a művészet ápolásához, épüléséhez erőt,
alapot adott: a szabadságért kibontott, el-
rongyolott, összetépett véres zászló: a
közszabadság zászlaja.

És bár saját vérével kellett áztatni saját
hazája földjét nemzetünk fiainak a sza-
badságért s áldozatul esni sok nemes ke-
belnek, melyekben a szabadság eszméje
született, s a megaláztatás bélyegét viselni
azoknak, kik a szabadságért küzdve a harc-
mezőn el nem estek: mégis abban a titáni
erővel megharcolt harcban született meg a
magyar közszabadság; akkor vette föl a vér-

keresztiséget, akkor rakták le nemzetünk
nagyjai a mai kor kulturájának s a mű-
vészet esodáinak alapját, fundamentomát.

Magyar szabadság! Mily nagy a Te
árad! Örök emlékezetű, hanyatló száza-
dunk dicső hőseinek, félisteneinek vére-
hullása árán adattál meg Te a mi nemzetünk-
nek! Ez a szabadság kegyeletet követel
nemzetünköt — örök emlékü hőseinknek!

Te, magyar nemzet, az enyészet ten-
gerébe lenyugvó századunk rettenthetetlen
félisteneinek nemzetsége, hazád egy nagy
közös felszentelt temető, melynek minden
talpalatnyi földje halhatatlan őseidnek, hő-
seidnek vérehullásával van megszentelve!

Ők nyugsznak ebben a közös fel-
szentelt temetőben s mi élvezzük az Ő
vérükkel, életükkel, rabigát törő vaskar-
jaikkal szerzett szent szabadságot, mely
örök és drága talizmán neked s az lesz nem-
zetségeidnek! Ők nyugsznak s mi élvez-
zük halandó századunk félisteneinek vérén
szerzett drága szabadságunk édes gyümöl-
cseit; mert az a szabadság: talaja mind-
nyajunk jólétének, melegágya közös szel-
lemi munkánknak, fejlesztője tudomá-
nyunk és művészetünk kulturális esodáinak.

Én édes magyarom! Haldokló száza-
dunk utolsó Halottaknapjának évfordu-
lója közelgel feléd, mely napon legszentebb
kötelességed lerónni nemzedet mártir-hő-
seinek emlékéhez illő kegyeletet.

Érző lélekkel, égnek emelt kezekkel,
könnybe lábadt szemekkel kérj tehát áldást
az Örökkévalótól muló századunk glória-
övezte hőseinek dicső emlékére; mert
az a szent föld, mely édes anyád módjára
táplál, éltet, szent emlékü hős elődeid
drága vérével van megszentelve és meg-
váltva részedre; mert ezer éves szép ha-
zád földjével vannak összevegyülve rabi-
gát törő rettenthetetlen vitéz apáidnak
szent porai, melyekből neked s a jövődő
évezredekig benyuló utódaidnak is a bol-
dogító szabadság virágozott ki; mert az a
föld — bölcsőd, majdan sirod is, mely ápol

s eltakar — csak rajongó szent kegyeleted
árán s az Örökkévalónak áldó erejével
maradhat a tied!

Csak ugy állhat — álljon is — e szép
magyar haza míg a világ áll, s benne nem-
zetünk, ha ivadékról-ivadékra, a késő év-
ezredek után is, édesen és hálásan emlé-
kezik vissza haló századunk félisteneinek
hősi dicső munkájára; ha a kegyelet
adóját halhatatlan emlékükhöz méltóan
mindig lerójják: nemzedékről nemzedékre.

Nyugodjanak tehát szent szabadsá-
gunk Megváltóinak drága, szent porai! Nyu-
godjanak békében!

A magyarok istenének áldása és a
nemzet forró kegyelete lengjen poraik
felett!

Eljen emlékü!

Aldott legyen emlékezetük mindö-
rökké!!

„Vértettek és elhulltak ők, de győzedelmesen,
Tettök sugára átragyog, időn, enyészeten.”

(Rad.)

Kovács Andor.

A szerencsi cukorgyárról.

Illetékes forrásból, független kézből az itt
következő cikkelyt vettük, melyre közérdekből
felhívjuk a t. közönség figyelmét.

Hogy a szerencsi cukorgyár, a mely annyi
ezer kéznek ad foglalkozást, közel és nem messze
vidék közgazdasági bajokkal küzdő birtoko-
sainak szép jövedelmet ad, községi adót 20 ezer
forinton felül, adót több milliót, csak üzleti adót
100 ezer forintot fizet, a közjólétnek mily nagy
fontosságú tényezője: fejtegetni fölösleges. De fel
kell említenünk azt a különös tünetet, hogy bár
a gyáripart folyton hangoztatjuk, ha valahol, a
külföldi vagy hazai pénz gyárat állit: nem talál
kedvező fogadtatásra.

Közelebből fővárosi kisebb lapok okadato-
latlan támadást intéztek a gyár tisztviselői s fő-
leg annak köztisztviselőiben álló igazgatója Kappel
Károly ellen. S minthogy a »Csehek Magyar-
országon« sat. cikkekről már tekintélyesebb lapok
is tudomást vettek, itt az ideje, hogy e ráfogá-
sokkal szemben az igazságot kimutassuk.

Természetes az, hogy a gyár szakszemély-

Itt apró gyermekek egymás nyakába borulva
keservesen zokognak szeretett szüleik sirja fölött.
Amott reményükben csalatkozott szülék hullatnak
keserü könyeket — egyetlen gyermekök sir-
hantjára. . . .

Kebünk elszorul e képek látására, mely szent
ihlettel tölti el lelkünket, kiemeli azt a minden-
napiaság zürzavarából s közelebb emeli alkotó-
jához. Elfeledjük a földi élet bajait, gyönyöreit
s magunkba szállva, önkéntelenül is mulandó-
ságunk fölött elmélkedünk.

Miként az esthajnali csillag, elkülönítve s
fényével kiválva a többi csillagoktól, a temető
egyik szögletében lobogó két fény sugar elárulja,
hogy ott is egy sirhalom van, ott is áldoz val-
laki kedves halottja emlékének. Kíváncsisággal,
sőt némi borzalommal közeledünk e magában
álló sirhoz s közelebb jutva, egy női alak bon-
takozik ki a gyertya fényében, ki összekulesolt
kezekkel, lehajtott fővel, veresre sirt szemekkel
térdel a fejfa mellett. Már nem képes sirni,
csak olykor-olykor tör elő egy sóhaj ziháló keb-
léből. Oh! ha egy sóhajával életét is kisóhaj-
hatná!

Kedvese nyugszik ott, a temető szögle-
tében.

Arva leány volt. Kedvesén kívül senki
más nem volt, a kit szerethetett volna. Kedvese

TÁRCA.

Elhagyatva.

A esöndes alkony néma árnya
Felleg gyanánt a földre ül;
S míg szívemet átfonja karja,
Bús sósjátás jó ajakamra:
Ah! mért vagyok ily egyedül?!

Valami fájó, kinos érzés
Fulánkját érzem itt belül:
Tán else jó, mit várok egyre:
A megváltás bűbajos peree
S így kell majd élnem — egyedül!

Mig más a lét javának örvend
S möhön fogyaszt mézibül,
Erjem be én csak a reménnyel,
Mi eddig késett, nem mult még el,
Csak várjak, várjak . . . egyedül!

Mikor jön hát a bűvös óra?
Eltemre fény mikor derül?
Hisz várok békén, türelemmel,
De egyre csüggedőbb kebellem:
— Oly bús az élet egyedül! . .

Oly bús az élet e magányban
S az idő oly lomhán repül . . .
Örülni sem tudok ma-holnap
Csillag-sugárnak, méla holdnak
Igy, elhagyatva, egyedül!

(S.-Ptak)

Farkas Andor.

Halottak estéjén.

— A „Zemplén» eredeti tárcája. —

Az ember szív sajátos érzelmekkel telik
el a halottak birodalmának megpillantásakor; de
a legérzektelenebb szív is megdöbben, midőn
halottak estéjén ezer meg ezer gyertya árasztja
el kísérteties fényével a néma sirokat, midőn e
kísérteties fényben búskomor arccal ott látja
mozogni azokat, kiknek előre meg nem állapít-
ható időben egy hasonló sirdomb lézen osztály-
részüik, hol aztán „szépség, erő, ész, ügyesség
mind eltűnedez” . . .

Amott egy agg nő térdel; könnyel teli
szemeit a fejfára függesztve, visszaidézi lelkében
a” mult emlékeit s zokogva borul annak sirhal-
mára, ki iránt önzetlen szeretetet táplál még
akkor is, midőn őt örökre elveszítette.

zete közt vannak csehek és németek, mivel a magyar szakembereket kereső pályázati felhívások még most is évről-évre eredménytelenek maradnak. Azonban a csehek és németek ma már egytől egyig beszélnek magyarul, érzelmeiben pedig kifogástalan magyarok, gyermekeik még szülőikkel is magyarul beszélnek. A parkban, a hol a külföldiek laknak s gyermekeik játszanak, egytől-egyig mind magyarul beszélnek egymással és a német szót nem hallani. Különben a 60 tisztviselő $\frac{2}{3}$ -a magyar és pedig jó magyar. Az országnak bármelyik gyárában nincs annyi magyar, mint Szerencsen. Nem áll, hogy német olvasókörük van. Van étkező helyiségek, oda jár több lap. Német lap „Lloyd” a „Fliegende Blätter” és talán a „Tagblatt”, pár szaklap, a többi a lapok $\frac{7}{10}$ része magyar. Külön kaszinó tehát nincs, a tisztviselők közül többen tagjai a városi kaszinónak. Nagy tájékozatlanság és megfontolatlan-ság idegen szellemmel való olyan vállalatot, a melynek Igazgatóságában olyan férfiak vannak mint Mailáth József gr., Harkányi János gr., Zichy Andor gr. és többen.

A ki néhány külföldi születésű, de magyarul érző tisztviselőért a gyárat rágalmozza: sérti a magyar tisztviselőket is. A gyárat magyartalansággal vádolni, annyi mint az urak hazafisá-gában kételkedni, a mi pedig teljes képtelenség. Biztosítunk mindenkit, hogy ez a tisztviselői kar el nem tűrne semmitéle nemzetelleneset maga körül.

Annak a gyárnak főszékvényese nem is magyarfaló német, hanem a „Magyar Ker. Bank” és ennek igazgatója Kornfeld Zsigmond, a részvények nagy részben magyar kezekben vannak. S a magyar szellemnek előmozdítója éppen az, a ki ellen ama cikkelyek éle irányul: Kappel Károly igazgató, a ki midőn évekkal az előtt e sorok írója németül szólította meg, tiltakozott ez ellen, s azt mondta, „ha magyar kenyeret eszem, magyarul akarok beszélni és érezni.”

Kappel Károly igazgató, sem nem német sem nem cseh; jó lengyel családból származott, de magyar egész lelkével, gyermekei tán nem is tudnak németül. Ez a humánus bánású ember úgy a termelő, mint az egész közönség szeretetét, tiszteletét érdemelte ki. Nagy érdeme, hogy megkedveltette a jövedelmező répatermelést, a gr. Andrássy és Király-féle birtokokból minta-gazdaságot csinált, olyant a milyen kevés van az országban. Tanárok által minden évben a külföldi szakhivatalnokokat és családjaikat a magyar nyelvre oktattatja, megbecsüli a magyar munkást, s elkövet mindent, hogy magyar szak-erőket alkalmazzon, de nem kap; a munkások és gazdasági cselédek helyzetét, lakásában, ételme-zésben könnyíti, jutalmakat tűz ki és ad s egész erejével azon van, hogy minden rendű és rangú alkalmazottja megelégedett legyen. Kedveli a magyat tanítókat. Midőn pár nap előtt a „Zem-plénmegyei Tanítóegyesület” Szerencsen ülésezve a gyárat meglátogatták: minden tanító nemzeti szalaggal díszített 5 kilós doboz finom cukrot kapott emlékül. Az ő kezdeményezése, hogy minden felekezeti párbért, a cselédek tandíjját a gyár fizeti. Biztosíthatom e lapok olvasóit, hogy e magyar érzelmű derék lengyel ellen szórt rágal-makat, úgy a gyárban mint annak falain kívül mindenki visszautasítja, s e derék és hasznos munkálkodó férfiú előtt legigazabb tisztelettel hajlik meg. Adjon Isten a magyarnak mind ilyen beszérmazottakat!*)

Az a hasznos munkás és lelkes magyar tisztviselő, illetőleg a kiskról az állítja a fentemlített cikkely, hogy az igazgató mellőzi, mosolyogva

*) A magunk legjobb tudomása alapján is mondhatjuk, hogy: igen is adjon! Szerk.

volt egyedül való támasza, védelme. Kölesönösen szerették egymást, forró, igazi szerelemmel, a minő csak olyanok szívében fogamzik, kiket nem az érdek, nem a mindennapi szükség vas-lánc, hanem a kölesönös vonzalom, egy boldog jövő reménye fűz egymáshoz. Örömtől telt szívvel gondoltak arra a pillanatra, melyben az ur színe előtt is bevallhatják kölesönös szerelmüket; ifjú képzelmők s mindent alkotó szemők eléjük varázsolta a jövő rózsás képét s boldogok voltak, midőn ennek szemlélésébe merülve elgondolták, miként fognak vállvetve fáradozni e képelemalkotta képek megvalósításán. Kitérték végre az esküvő napját is. Még 3 hét — — még 2 hét — — mondogatták egymásnak és ilyenkor, noha tudták, hogy csak a halál fagyos keze választhatja el őket egymástól; arcuk elborult, szemük kétes pillantásokat vetettek egymásra, mint midőn valakinek édes italába pár csepp ürmöt vegytenek. Csak egy hét választotta el már őket az esküvő napjától, midőn egy este a vőlegény napi munkájából betegen tért haza. Önfeláldozó odaadásal kezdte ápolni menyasszonya, ott virrasztott egész éjjel a beteg ágya mellett s mert látta, hogy a baj mind komolyabbá kezd válni, reggel legelső dolga volt, hogy orvost hívjon. Mire azonban ez megérkezett, nem volt egyéb teen-

biztosítják a cikkely íróját, hogy ő, az illető, az Igazgatónak ma is legbensőbb intimusa, jobb keze.

A nyiregyházi főgmnáziom ifjainak visszautasításáról az igazgató semmit sem tudott; ellenkezésképp ő volt az, a ki már előbb a tanító-testületnek a gyár tanulmányozására az engedelmet a legnagyobb készséggel és előzékenységgel megadta.

Az előbb volt gyártanító cítvázolásának oka legkevésbé a magyarosítás; a most működő tanító szívvel lélekkel magyar, németül tán egy szót sem tud.

Uraim, a míg fajunk vállalkozási képességét ki nem fejt, ne bántunk azokat, (azután sem! — Szerk.) a kik idegen néven, de magyar szellemben e téren kulturmissziót teljesítenek, s ne idegenítsük el magunktól s nemzeti érdekeinktől!

— i ő

Vármegyei ügyek.

Hivatalvizsgálat. A vall. és közokt.-ügyi kir. minister kiküldötte, Kőrössi Henrik dr. kir. tanácsos tanfelügyelő, Ujhelyben megvizsgálta a Beregszászy István h. kir. tanfelügyelő vezetése alatt tanfelügyelői irodát, mely alkalommal az ott tapasztalt mintaszerű rend és pontosság látása felett teljes megelégedésének adott kifejezést.

A törv. széki új palotaépítés érdekében. Bernáth Géza igazságügyministeri államtitkár f. hó 23-án Sátoralja-Ujhelyben időzött s főispánunk és a kir. törvényszék elnöke társaságában megtekintette a kir. törvényszéknek egyszékségrendőri szempontból kiüritetni rendelt hivatalos helyiségeit, egyszersmind megsemléltek mindazokat a telkeket is, melyek Sátoralja-Ujhelyben az építendő törvényszéki új palota helyéül megvételre az igazságügyi tárcának felajánlottak. — Értesülésünk szerint az államtitkár a Beregszászy- és Korona-utcai Reichard, Zinner, Röth- és Nyomárkay-örökösök tulajdonát képező és a mostani fogházzal egy összefüggő □-et alkotó területet találta legalkalmasabbnak az új palota helyéül.

Versenyárgyalás. Abauj-Torna-vármegye alispánja lapunk útján is tudatja, hogy az enes-kér-erdő-bényel törv. hat. közut 1. 7. 14. számú műtárgyainak 1429 K. 48 f.-re költéséget helyreállítása iránt Kassán, az alispáni hivatalban, f. hó 30-án (harmincadikán) d. e. 10 órakor zárt ajánlati versenytárgyalás lesz.

A közig. bizottság legközelebb nov. hó 8-án (nyolcadikán) d. e. 9 órakor tartja rendes havi ülését.

Felebbezés. A s.-pataki II. alvászató kerületből felebbezés érkezett be az okt. 15-iki vármegye bizottsági tagválasztás ellen.

Hírek a nagyvilgból.

Kínából az a hír jött legújában, hogy a császári csapatok előkészületeket tesznek Peking visszafoglalására.

Németország és Anglia közt teljes megegyezés jött létre a Kína ellen egyöntetűen követendő eljárásra nézve. A megegyezéshez Japán császára is csatlakozott.

Dél-Afrikából, a bur haretérről, még mindig érkeznek hírek véres tusákról. Legutóbb is

dője, mint megállapítani a halál okát. Valami ragadós betegséget, tifuszt, konstátált s ezért volt, hogy a temető egyik szögletébe temették el. — — —

Halottak napja van!

Negyedik napja még, hogy ott pihen a fekete föld alatt. Megszüntek fájdalmai, megszünt szerető szíve dobogni, szertefoszlottak egyedül maradt kedvesének tündérművei is. A világ a férfi ellunytaival csuf dolgokat kezdett beszélni a viszonyról, melynek bensőségénél pedig csak tisztasága volt nagyobb. Nem volt, a ki megvédje a leányt e gyalázatos nyelvektől, nem volt, a ki érdekében csak egy szót is emelt volna, szemérem érzete pedig sokkal nagyobb volt, mintsem hogy az ily aljas beszédek ellen védekezett volna. Kinos fájdalmak között, a csalódás ésbontó tudatával töltötte elzárkozottan a temetés óta elmúlt négy napot. Talán ma lépett ki először szobájából, midőn estve felé ingadozó léptekkel ment ki kedvese sírházhoz. Meggyújtotta utolsó pénzén vásárolt két szál gyertyácskáját, ő maga pedig letérdelt a sír mellé s összekulcsult kezekkel imádkozott és sóhajtozott. — — —

Csak itt-ott lobog már a fény a néma si-

French és Methuen tábornokok hadoszlopai közokoztak pusztítást a burok fegyveres csapatai.

Hírek az országból.

Ófelsége a király Gödöllőről Bécsbe visszaútazott. Közben egy napig időzött székes fővárosunkban.

Halottaknapján, elhunyt és Budapesten eltemetett irodalmi jelesein sirjainál, emlékebeszédeket mondanak az egyetemi ifjuság részéről és a nemzet nagy halottjainak sirjait megkoszorúzzák.

Kossuth Lajos sirjánál a budapesti két egyetem ifjusága együttesen fogja leróni kegyeletes tartozását. Emlékebeszédek mondása után palmaágot helyeznek a sírra.

Liptó vármegyében már beköszöntött a tél; folyton és sűrűn havazik, e mellett igen erős a hideg. A burgonyát vastag hóréteggel takart földből ássák ki.

Külömfélék.

— **Királyi adományok.** Ófelsége a király, kabinetirodája útján és főispánunk előterjesztésére, Szücs István legényei lakos, nyug. tanár részére 50 K., — Szankulics Bazil szécskereszturi tanító részére 30 K., — özv. Lipcsy Károly legényei lakos részére pedig 20 K. legkegyesebb adományt küldött.

— **Kinevezés.** Ófelsége a király Kazinczy Gábor, debreczeni törvényszéki bíró kedves földinknek, a „Zemplén” munkatársának, az itélőtáblai bírói címet és jelleget adományozta. Gratulálunk!

— **Kitüntetés.** Ófelsége a király Peltsárszky János homonnai m. kir. adóhivatdli pénztárosnak, 40 évi hű és becsületes szolgálat után történt nyugalombavonulása alkalmából, a koronás arany-éremkeresztet adományozta.

— **Az égetteknek.** Főispán ömeltósága előterjesztésére a belügyi kir. minister a mező-laborezi égetteknek újában 300 (háromszáz) koronát, ugyszintén a komlóskai égetteknek is újában 200 (kétszáz) korona pénzbeli segedelmet utalványozott.

— **A „Jó szív” az égetteknek.** Tisza Kálmán sz. Degenfeld Ilona grófnő, főispánunk előterjesztésére, a Jó-szív egyesület pénztárából a mező-laborezi égetteknek 1000 (ezer) koronát, a komlóskaiaknak pedig 800 (nyolcszáz) korona pénzbeli segedelmet adományozott.

— **Személyi hír.** Arnótfalvy Tivadar vármegyei főpénztáros t. barátunk, erősebb meghűlés miatt pár napig fekvő beteg volt, de már felkelt s e napokban járhat hivatalba.

— **Lelkészhívatás és banket.** Örömmünnepe volt ma egy hete Sátoralja-Ujhelyben evangélikus hittestvéreinknek. Akkor igtatta be t. i. főtisztelendő Zelenka Pál, a Tiszavidéki ev. egyházkerületnek messzebb földön is népszerű püspöke, az ő kedves volt titkárát, nagytiszteletű Korbély Gézát, a sátoralja-ujhelyi és környékbeli ev. egyháznak már előbb közakarrattal megválasztott papját, nem kevés gondú lelkesíti hivatalába. Az ünnepies beigtatás d. e. 10 órakor kezdődött az evangélikusok Csillag-utcai imaházában, mely nagyszerűül huzódik meg az ősi kúria, a ma rk. templom szomszédságában, a melynek főajtájára, mikor a XVI. század második tizedében Sátoralja-Ujhely a „ma-

Folytatás az I. mellékleten

rokon s rövid idő múlva az is eltűnik. Nincs élőlény a holtak birodalmában, csak a temető szögletében levő sírról terjed még a folytonosan halványuló két fény sugar. Ott térdel még mellette a nő is, ott térdel — mozdulatlanul és érzéketlenül. Egy utolsó, szívtépő sóhaj zavarja még meg a kísérteties csendet. A következő pillanatban elalszik a két fény sugar s azzal együtt megszünt dobogni egy szerető szív, megszüntek annak kimondhatlan nagy fájdalmai is...

Reggel találták meg a nőt. Ott feküdt kedvese sírján merev, hült testével, megdermedt kezében egy kis üvegesét szorongatva.

A sírásók jelentésére kijött az orvos, a ki komor arccal, rideg egyszerűséggel mondotta ki véleményét.

— **Mérget ivott!**

Ott nyugszik most a két szerető szív egymás szomszédságában füvel borított, jeltelen sírban.

A temetőben járókelők önkéntelenül is meglátogatják sirjaikat s el-elgondolkodnak — a szerelem mikdenhatóságáról.

Gardos Miklós.

gyar
gezve
beigt
tette
gyöny
képv
kellen
széde
rezer
tatott
plom
vénye
Sátor
ev. p
nyör
szár
máste
ség
értés
lejté
12-ne
szelle
gyét,
honv
pán,
piari
szem
Kirá
az eg
tett
főisp
helye
alja-
diun
es. é
mond
száju
ő
egy
Hón
házi
de el
fias
szün
Etel
plén
klasz
mai
mes
a ma
láng
rasz
mind
vára
A n
polg
ben
Tisz
lenk
sáva
tora
ösm
nyö
üdv
mer
hely
kés
lelk
főes
s al
bad
ság
szak
tart
lenl
mos
szó
Ujh
tem
rály
egy
poh
dés
fele
„no
ték
örn
véd
ton
mo
olle
leg
véd
alis
ter
hel
szé
ne
sen
lell
tén
Gé
éde
főe

gyar Wittenberga volt, szintén ki volt szegezve az „ujított vallás“-nak 95 tétele... A beigtató beszédét, mely egy szóval sem érintette a multakat, ft. *Zelenka* püspök mondotta gyönyörű elokvenciával és a beiktatás alkalmán képviselve volt minden vallásfelekezet békéjét kellemesen érintett tartalommal. A püspök beszéde után nt. *Materny* Lajos főesperes, a debreczeni ev. egyház papja, nyújtotta át a beigtatót lelkésznek alkalmi beszéd mellett a templom kulesát, a bibliát és az oltár áldozati jelvényeit. Ezután nt. *Korbély Géza*, most már Sátoralja-Ujhelynek és környékének beiktatója ev. papja, lépett a templomi szószékre s gyönyörűen csengő hangján elmondotta magas szárnyalású beköszöntőjét, mely ünnepies vallomástétel is volt arról, hogy ő, mint pap, a hitűség mellett, mindég a testvéri béke és egyetértés szellemében fogja az Urnak reabizott szövegét, a várost, a piaristák rendházát, a m. kir. honv. zászlóaljparancsnokságot, *Matolai Etele* alispán, *Székely Elek* polgármester, *Kovács Endre* piarista-igazgatótánár, *Benárd* őrnagy és kíséreteik személyzetében. — Délután 1 órakor a „Magyar Király“ szálló nagy étkezőjében közbeadott az egyház. Az **L** formában gazdagon felterített asztalfőn *Zelenka* püspök, jobbján *Molnár* főispán, balján *Matolai Etele* alispán foglaltak helyet és úgy tovább sorban s rendben Sátoralja-Ujhely előkelőségének képviselői; a prezidiummal szemközt *Benárd* őrnagy és *Grosse* es. és kir. tanácsos, *Krakóból*. Tokaji asszu, mondhatnók nektáröntéskor *Zelenka* „az arany-száju püspök“ mondotta az első felköszöntőt az ő „szent-háromságáért“ „hazáért királyért— egyházáért“ hatalmas éljenzések közt. — Utána *Hönsch* Dezső, felügyelő, a püspökért, ki egyházi téren protestáns érzéssel munkál ugyan, de ebbeli ténykedését mindig és mindenben hazafias szellem lengi át, üritett áldomás-pohárt szünni nem akaró éljenzés mellett. — *Matolai Etele*, abból indulva ki, hogy hazánk, benne Zemplén vármegye is a vallásfelekezetek békéjének klaszszikus földje, és reflektálva arra, a miről mai templomi beszédében a püspök is oly nemes humanizmussal szólott, hogy t. i. a vallás a mag, az egyház a hüvely és a hazaszeretet lángja kell hogy mindannyiunkat egygyé forrasztson: kívánta, hogy ily értelemben a mi mindnyájunk püspöke, a haza és egyháza javára, boldog megelégedésben sokáig éljen. — A nagy éljenzés csillapodtával *Székely Elek* polgármester Sátoralja-Ujhely közönsége nevében mondott igen hatásos pohárköszöntőt s a Tiszavidék közszeretettel környezett püspökét, *Zelenkát*, éltette. — *Fejes* István, előrebocsátásával annak, hogy 300 esztendővel ezelőtt Sátoralja-Ujhely mást, mint ágostai papot nem ösmert s most csak tíz esztendeje ösmert, gyönyörű, költői szárnyalású beszédében először is üdvözölte a sátoralja-ujhelyi önálló ev. egyházat, mert erősödést lát benne, lévén egy munkás helyett két munkás; azután mint „30 éves lelkész“ testvéri poharát üritette most beigtatót lelkészársáért. — *Zugó* éljenzés után *Materny* főesperes, reflektálva *Matolai* alispán szavaira, s abból indulva ki, hogy az ő egyházuk a szabadság egyháza kifejtette, hogy Zemplén a szabadság hősök hazája is, kiknek soha sem volt céljuk a szabadság elnyomása, de igen is a szabadság fenntartása: közszabadságunk óréért, Zemplén vm. jelenlevő főispánjéért ivott. — Nagy éljenzés közt most *Korbély* lelkész állott fel és igen szépen választott *Fejes* esperesnek, kiemelve, hogy Sátoralja-Ujhelyben egy templommal is több van, szülő templomával, a hol imádkoznak hazáért, királyért; a vallásfelekezetek között fennálló béke, egyetértés, összhang szelleméért emelt áldomás-pohárt. — *Zelenka* püspök, művészi szemléldést tartva az előtte beszélt szónokok axiómái felett, *Molnár* főispánt és *Matolai* alispánt a „nobilis keresztényeket“, azután pompás szójárással az „urbilis urakat“ éltette. — *Benárd* őrnagy, kifejtve, hogy miért büszke ő a „honvéd“ névre, s kiemelve, hogy ő is, mint katonai „istenért—királyért—hazáért“ esküdt föl, mondotta: a honvéd megmutatta, hogy minden ellenségén tudott győzni... de a magyarnak legnagyobb ellensége a magyar A 48-as dicső honvédek két jelenlétjéért (*Molnár* fő- és *Matolai* alispánokért) egyszersmind *Székely* polgármesteréért ivott. — *Hlavathy* József, kir. főgyógyhelyettes, tőle már megszokott elokvens beszédében, nagy hatás közt hangsúlyozván, hogy ne válasszon el bennünket a vallás és egyesítsen mindnyájunkat a hazaszeretettel, *Korbély* lelkészéért ivott. — Felköszöntőt mondott még történeti és bibliai parallelizmusok során *Dongó Gy. Géza* szerkesztő: a ma beigtatót lelkész jelenlevő édesanyjéért, nejeéért és családjáért, — *Materny* főesperes; *Benárd* őrnagyéért, — *Fejes* a „zelosiss-

mus curator“-ért *Hönsch* Dezső egyh. felügyelőért és a házigazda-hitközségért. — A gazdag és pompásul felszolgált ebéd Csernyiczkyt dicsérette. — Felnégykor ütött az óra indulóra, mert a püspök a gyorsvonattal haza, Miskolcra, volt utazandó. Mikor mindnyájunktól elbucszva távozott: úgy éreztük, hogy mindnyájan megszerettük, mert sajnáltuk távozását. A mielőbbi viszontlátásig bucsuzott. — Szerencsés városunkat minél előbb, s mennél gyakrabban! Az ujhelyi ev. kis egyház pedig „erescat et floreat!“

— **Honvédtiszteink a pataki hercegnél.** A Sátoralja-Ujhelyben állomásozó honvéd-tisztikar *Benárd* Jenő őrnagy-parancsnokkal f. hó 25-én tisztelgő látogatást tett *Windisch-Grätz* Lajos herceg tábornagy hadseregfelügyelőnél Sárospatakon. A herceg várkastélyában a tisztikart kitüntető szívélyességgel fogadta, bemutatva ne-jének, *Dessewffy* Ilona grófnőnek, a ki szeretemléltő nyájassággal társalgott a tisztekkel. Délben gazdag dezsőnében volt részük a vendégeknek, a kik d. u. 3 óráig voltak vendégei a hercegi párnak.

— **Halálozás.** Özv. Hübl Hilmárné báróné szül. *Emödy* Krisztina, a rokonság nevében is mély fájdalommal jelenti, hogy felejtethetetlen, gyöngéd nemes lelkű páratlan jó férje, *Hübl Hilmár* báró es. kir. 5. sz. Landwehr-dzsidás ezredbeli kapitány, életének 40-ik és nagyon boldog házasságának 12-ik évében Sátoralja-Ujhelyben folyó hó 23-ikán délután 4 órakor 4 a halotti szentségek felvétele után, rövid, de kinos szenvedés közt elhunyt. — Az elhunyt vitéz katoná, hű bajtárs és leggyöngédebb férj már régebbi idő óta betegeskedett és e miatt hosszabb szabadságon volt, aminek jó részét itt töltötte szerető sógora házában. Itt várt jobbulást, a mi fájdalom be nem következett, mert sorsa váratlanul gyorsan végezett vele: agyszélütés következtén meghalt. Temetése, a melyre kivonult egy század honvéd is diszben, az egész tisztikar, a rokonság és igen nagyszámu uri és női közönség részvételével *Emödy* Béla Kazinczy utcai lakásáról f. hó 25-én d. u. 4 órakor ment végbe. Az ezred, melynél szolgált, három tisztársával képviseltette magát, a kik gyönyörű koszorút hoztak szeretett bajtársuk koporsójára. *Emödy* Béla kir. ítélőtáblai bíró szeretett sógorát gyászolja az elhunytban. Adott legyen emlékezte!

— **A Schreyer-nővérek Sátoralja-Ujhelyben.** Négy szép leány, mind a négy ékes liliumszál, a *Schreyer-nővérek*, édes atyjok *Schreyer* Harry zongoraművész, az aradi zene konzervatórium igazgatójának vezetése mellett, városunkba érkeztek Debreczenből, hol legutóbb a debreczeni műértő nagyközönség lelkes elragadtatással ünnepelte tudásokat a zenei művészet terén. Nagy „maestro“ ez a *Schreyer-papa*! Van neki négy gyönyörű szép leánya. Ugy követhetnek egymás után, mint az orgonásipok. Nem engedte, hogy henye disz legyenek a háznál. Kaptak magat és művészi tökéletességre vitte őket a vonós és a húros zeneszerszámokon egyaránt. A mi volt régen a *Milanolla-nővérek* vonós négyes társasága, a kiknél az istenadta tehetség, művészet harmónikusán párosult a női szépség és fiatalág üde bájaival és akik annak idejében neveik számára tenmaradást biztosítottak a hírnév törzskönyvében: az a *Schreyer-nővérek* társasága, sőt külön, mert tősgyökeres magyar és még szebb kiadásban. Művészi talentomaikat holnap este a vármegyei színházának nagytermében, a sátoralja-ujhelyi árvaház javára adandó koncerten — melyre a környékről is sokan készülnek látogatók — fogják ragyogtatni a bájos *Schreyer-nővérek*, kik, mint a szerkesztőségünkben tett látogatásuk alkalmával tapasztaltuk, a „kedvességán“-ból is kitűnők. Holnaputáni koncertjük alkalma előtt mind a négyüket a „Zemplén“ t. közönségének legmelegebb rokonszenvébe szívesen ajánljuk.

— **Gutenberg-emlékünnepe.** A könyvnyomtatás feltalálójának, *Gutenberg* János születésének ötszázadik évfordulója alkalmából Sátoralja-Ujhelyben a folyó évi nov. hó 11-én (s nem nov. 4-én mint először tervezték.) a vármegye-háza termeiben betűszedő-versenynyel egybekötött Gutenberg-emlékünnepe rendezte a sátoralja-ujhelyi könyvnyomtatók segítő-egyesülete, melyre a „Zemplén“ gyorsajtójaival igen díszesen kiállított Meghívót a rendezőség most küldi szét. A Meghívóból közöljük a nagy közönség tájékoztatására, hogy a verseny-szedés ötvenegy órányi időre terjed, mely idő alatt a nagyérdemű közönséget zene, ének és szavaltat felváltva fogja szórakoztatni. Műsor: 1. Megnyitó beszéd, az egyesület elnöke; *Werner* Miksa ur által. (A megnyitó beszéd egyszersmind a verseny-szedés kézírata is lesz.) 2. Betűszedő-verseny. — A versenyben való részvételre eddig jelentkeztek: *Bellák* Károly, *Deutsch* Lajos, *Kornstein* Miksa, *Kovács* Lajos, *Széchényi* Lajos, *Uhrinyi* Imre, és *Werner* Ernő urak. Korrektorok és versenybírák: *Dongó Gy. Géza*

ur elnöklete alatt: *Biró* Pál, *Fedák* István, *Jurcsó* Agoston, *Ocskay* László és *Werner* Miksa urak. — A verseny tartama alatt: 3. Alkalmi költemény. Szavalja a költemény írója: id. *Bajusz* József ur. 4. Faust fantázia, *Leybach*-tól. Zongorán játssza: *Erdődy* Erna k. a. 5. Dalok. Enekl: *Fedák* István ur. Zongorán kíséri: *Szappanos* Imre ur. 6. „Visszavárlak.“ Rhapsodia *Endrődy* Sándortól. Szavalja *Farkas* Andor ur. 7. „Koncert-Rondo“ *Tulou* N.-tól. Fuvolán játssza: *Bettelheim* Miksa ur. Zongorán kíséri: *Erdődy* Erna k. a. 8. a) Egyveleg „Bánk-Bán“ operából. b) Magyar dalok. Cimbalmos játssza: *Werner* Sárika k. a. 9. Versenydíjak kiosztása. 10. „Legyen világhossz!“ Allegorikus élőképzet. A csoport közepén *Gutenberg* élethü képével. A műsor kezdete pont 1/28 órakor. A műsor végeztével tánc reggelig. Táncközben világposta. Zárhat éjjel után 2 óra. A legtöbb levelező-lapot nyert hölgy egy díszes emléktárgyat kap. Belépődíjak: az első négy sorban 3 korona, a többi sorokban 2 kor. Allóhely 1 korona. (Tánca külön 1 kor.) Karzat 50 fillér. Családjegy (három személyre szóló ülés) az első négy sorban 6 kor., a többi sorokban 4 korona. — Családjegyek csakis előre — a pénztárnál nem — válthatók. — Az ülőhelyekre vál-tott személy- és családjegyek a táncban való részvételre is jogosít. Jegyek előrevalthatók a „Zemplén“ kiadóhivatalában. A jövedelem egy része a helyben felállítandó „Kossuth-szobor“ javára fordítatik. Felülírtések köszönettel fogadtatnak és a helyi három lapban nyugtat tatnak. A tánc kezdetével ételekről és italokról gondoskodik a rendezőség.

— **Kényelmes ujtás póstahivatalunknál.** *Rosznáky* Gyula, a sátoralja-ujhelyi m. kir. pósta és táviróhivatal vezetője, t. barátunk, kényelmes ujtást vezet be a póstai szolgálatba; kijárta ugyanis, hogy Sátoralja-Ujhelyben a póstautalványok és utánvételek pénzösszegeit a folyó évi november hó elsejétől a *levélhordók* a *cimzettek lakásán, illetve üzlethelyiségében fogják kifizetni.* — Polgári és katonai hatóságok, vagy hivatalok címekre érkező hivatalos utalványok összegeit vagy a póstahivatali helyiségben vehetik fel, vagy akként intézkedhetnek, hogy az utalványozott összeg az illető hatóság, illetve hivatalnak, hivatali helyiségében az utalványlap bemutatása alkalmával fizetessék ki. Az igen célszerű, a közönség kényelmét nagyban előmozdító ezért az ujtásáért a jeles szakférfiu fogadja az érdekelt közönség nevében töl-mácsolt osztatlan elismerés nyilvánítását.

— **Új lap.** Sárospatakon „Sárospatak“ címmel okt. 21-én társadalmi és megyei érdekű hetilap indult meg *Kiss* Sándor dr. felelős szerkesztése mellett. Főmunkatársa: *Vitt* József. Kiadja *Böhm* Albert. Beköszöntőjében a lapkollega „egészséges közszellem kialakulását“ mondja főfőérdekének és a „beteg, nagyon beteg társadalom“ talpra állítását. Szép eszme, szép végcél. Elérésére kívánjuk, hogy sokáig éljen!

— **Tűz.** E hó 25-én éjjel tűz támadt a *Dolozselek* Albert Rákóczi-utcai 312. sz. háza udvarában. Még eddig ki nem puhatolt módon a sertésöl gyulladt meg, a mit azonban a rendőrség és tűzörség észrevehén, a tüzet, mielőtt az épület fedelére kapott volna, hamarosan beoltották.

— **Zarándoklás Rómába.** A gácsországi róm. kat. papság egy része f. hó 23-án reggel a gyors vonattal utazott át Sátoralja-Ujhely állomáson. Végcélja utazásoknak a hódolatétel Rómában XIII. *Leó* pápa előtt. A gácsországi papságnak egész dandára Budapesten szedődött össze a rajokból s onnan külön vonaton utaztak tovább az „örök város“ felé.

— **Esküvő.** *Szathmáry* József, sátoralja-ujhelyi kereskedő, a virágzó *Behyna*-Testvérek cég belső tagja, *Butkán* f. hó 20-án esküdött örök hűséget *Nyeviczkey* Pál földbirtokos kedves és szép leányának, *Mariskának*. Az anyakönyvi hivatalban az esketést a menyasszony nagybátyja, *Füzesséry* Tamás járási főszolgabíró végezte.

— **Diszérem szolgálati hűségért.** A belügyi kir. minister *Kovács* József főuri szakácsot, ki már 40 év óta áll a 'Sennyey bárók szolgálatában, ez idő szerint pedig 'Sennyey István br. országos képviselőt szolgálja a páczeni kastélyban, betöltött 40 évi hű és odaadó szolgálata elismerésül *diszérémmel* tüntette ki.

— **Csendőrsz. áthelyezése.** *M.-Laborez* köztségben a f. hó 3-iki tűzvétségben elpusztult az ottani csendőrlaktanya is; ezért az őrs ideiglenesen a szomszéd *Vidrány* községbe helyeztetett át.

— **Új csendőrsz. Őrmező** községben új gyalog csendőrsz. állítottatott fel, mely működését f. hó 16-án meg is kezdte.

— **Egy udvarias izr. hitközség.** A varannói állami iskola — írja levelezőnk — az ott helybeli „Thóra iskola“ épületében ideiglenesen kap egy tantermet s az lesz az állami

a közgyűlés az igazgató főmérnöknek — a Karád felett tervezett partvédmű költségeiből való hozzájárulás felmentése iránt — bemutatott véleményét; végül Karácsonyi Mihály indítványára elnökének a társulat érdeklődésének körül meg nem szűnő lankadatlan buzgó fáradozásaért legnagyobb fokú elismerését és köszönetét nyilvánította és ennek jegyzőkönyvileg is kifejezést adni elhatározta.

A közönség köréből.

— Alak és tartalomért a beküldő felelős. —

Nyílt levél a „Magyar Szó”-hoz.

A „Magyar Szó” okt. 17-iki számában *Zempléni levelek* alatt „A felső tiszai szövetkezetek védelméért” írja le — egy névtelenség leple alá burkolódzó egyén — irván rólla erőltetett frázissal ennyit: „Ime így áll bosszút önmagán az az expressz szövetkezési mánia, — a mit nem a tiszta szociális ideák, — nem a népboldogítás igaz és nemes intenciója — nem a közigazgatási bajok orvoslása: hanem önző célok, felekezeti tendenciák, felbujtós és a zavarosban való halászatra számító politika sodort ma a bukás szélére. — A felső tiszai hitelszövetkezetek zempléni- és szabolesi fiókszövetkezetei küzdenek az elmerülés kinjaiban. — Palástolják a veszedelmet.”

De hogy miért áll a bukás szélén? Mi az a küzdelem, melyet kifejt az elmerülés ellen? Mi az a veszedelem melyet palástolni igyekeznek? Nem írja. — Miért? Egyszerűen azért, mert nem tudja, mert a szövetkezetek erkölcsi s anyagi ereje előtte ismeretlen fogalom. — Mert, bizonyára önző célból, támadni merészel csak, — de állításait igazolni nem tudván — azt tenni meg sem kíséri. — Kibocsátja kezéből a kárhözvétel követ; de hogy hol áll az meg: az neki legkisebb aggodalmat sem eszközöl, mert célját elérni vélte, ha a kibocsátott rágalmak, a mainap mindenután kapkodó hírlapiradalom szárnyain (tisztelt a kivételeknek!) könnyelműen szétbocsátatják, egy, ez ideig tiszta, feddhetetlen, s magas jellemek ellenében.

A közlemény címére vonatkozó valódi tényállás ez.

— A Bodrogközön 1897—98. években lezajlott szociális mozgalom után *Mailáth József* gróf perbenyiki földesúr, a Bodrogköz értelmiségét s vezető egéniségeit több ízben értekezletre hívta egybe saját házához, annak megbeszélése végett, hogy az állami rendet is felforgatni törekvő társadalmi bajok, egyszer s mindenkorra, miként lehetnének a legegyszerűbben orvosolhatók?

Azon tapasztalati tényből kifolyólag aztán, hogy a társadalmi bajoknak nem egyedüli indító oka a sokak által hangzatos szavakban hangoztatott szegénység és nyomor, hanem a tudatlanság és a nép alsóbb rétegeinek bizodalatlansága a felsőbb osztályllyal szemben, mondatott ki elvileg határozatul:

1-szor Egy jótékonyági nőegyesület alakítása, melynek célja, a közvetlen nyomor és inesség enyhítése mellett, a népiskolai oktatás anyagi és szellemi előre haladásának figyelemmel kísérése, s gátló akadályainak elhárítása által előbb vitele.

2-szor. Községi hiteli- és fogyasztási-szövetkezetek alakítása, — mely ha nem egészen olesó, de mégis tűrhető percent mellett tisztességes kölcsönhöz juttatja az arra reá szorulókat, s megmenti egyrészt a tagadhatatlanul kümbnél kümbfőle alakban létező uzsorások körmei közül; másrészt alkalmat szolgáltat, mint közös érintkezési pont, a különböző társadalmi helyzetben levő egének egymás iránti bizodalatlansága megszüntetésének

Tehát nem „expressz szövetkezési mánia,” hanem hosszas, beható, alapos, sokoldalú tanácskozás, a népnek valóban igazi javát akaró, jó és nemes gondolkodás és a közigazgatási bajok lehető orvosolhatóságának reménye indította — előleges közös értekezleti határozat után — a Bodrogköz vezető egéniségeit, különösen *Mailáth József* grófot, a szövetkezeti eszmének minél tágasabb körben való létrehozására s alkotta meg a „Felsőtiszai Hitelszövetkezetek Szövetségét,” mint legtermészetesebb fekvésű központtal egyelőre: Perbenyikkel.

Melynek ha a folyó évi június hónapban megtartott igazgatósi közgyűlésen jelen volt volna ekköz, ur s látta volna az azon jelen volt alkotó tagokat, a társadalom minden rétegéből: a különböző felekezeti lelkészeket (kik közül mellékesen jegyzem meg legtöbben voltak ev. ref. lelkészek) bizonyára nem vádolna sem lappangva rejtőzködő felekezetiességgel, sem önző célzattal, sem zavarosban való halászatra számító politikával senkit sem. Megjegyzem továbbá, hogy a már megalakult és működésben levő hitelszövetkezetek mérlegelési kifogás

nélküliek, úgy a betétek mint üzletrészek biztos alapokon nyugvók s tartalékalapjaik nem „expressz” mint legrossz tisztán nyereszkesedésre alapított pénzintézeteknél, hanem a szövetkezet természeténél fogva tisztességesen növekedők.

Tehát sem a zempléni, sem a szabolesi Hitelszövetkezetek nem küzdenek az elmerülés kinjaiban, sem pedig nincsen okuk palástolni a veszedelmet s minden azok ellen ez oldalról felhozott ellenkező állításokat — mint a névtelen ekköz úr állításait — koholmányoknak, rágalmoknak, magyarul mondva: hazugságnak kell nyilvánítanom. Hanem igenis, lehet és van oka az ily módon létesített intézmények üdvös hatásain nem örvendő- s gyönyörködő haszonlesők, s élőködők veszélyeztetett helyzetének a palástolására.

*

Nagyobb száka azonban a zempléni névtelen levelező szemeiben, úgy látszik, a perbenyiki és mándoki fogyasztási szövetkezetek s ezek fiókjainak létezése. Ezeknek kívánna ő hogy valóban fenyegetné a végveszély örvénye, de hát abból, legyen meggyőződve a névtelen ekköz úr, nem leend semmi.

Mert ha versenyre keltek is ezek az üzletek legelső helyekről beszerzett, legjobb minőségű, tehát potom áron nem is adható árucikkeikkel, a létező tisztességes kereskedőkkel is: de azok létét, a jelzett s épen nem olesó árak mellett, nem is ingathatja meg; s a midőn lehet hallani hangokat, hogy más kereskedésekben még olesóbban lehet bevásárolni, mint szövetkezeteinkben: ez a körülmény azt mutatja, hogy tisztességes versenyző.

Es még no egyebet is, hogy igazat adjak már egyszer ekköz úrnak is, csakugyan mutatja is, hogy irtóháborút indított a hamis bort, mértelyes húst, mérgezett szeszes italokat s. t. b. drága pénzen vesztegető szatócok ellen is.

En a nevezett fogyasztási szövetkezeteket — bár kötelekbe mint tag nem tartozom, — szerencsés vagyok ismerni megalakulásainak legelső percétől, s anyit tudok s őszintén nyilváníthatok, hogy az nem önérdékből, hanem önzetlen és nagy áldozatok árán alakított, tisztán a nagy közönség érdekében és javára. — Mert midőn a mándoki szövetkezetnek javára egy *Forgách* László gróf, nemes szive sugallatát követve 20,000 korona alapítványt tett, s a perbenyiki szövetkezet javára egy *Mailáth* József gróf, egyéb számtalan segédkezések mellett, 10,000 korona értékű üzlet- és raktárhelyiséget ingyen, díjfeltétel nélkül bocsát céljaira, csak azért, hogy a kezdet nehézségeivel küzdő szövetkezetnek tartalékalapja növelhető legyen a végből, hogy az árúk idővel a fogyasztó közönség javára alább szállíthatók legyenek: akkor egy névtelen támadónak világgá bocsátott körmön font állítása „hogy a szövetkezet gyors létesülése az alakító borainak jó áron leendő eladása végett létesített” oly valami bírálaton alólívá törpül, hogy azt felemlíteni is felesleges lenne, ha ki nem lógna belőle a lóláb; vagyis jól nem sejtene a nagyközönség, hogy mindez csak azért történt, hogy a nemes gróft kitűzött magasztos, a Bodrogköz anyagi és szellemi jóléte emelése érdekében kifejtett törekvéseinek tovább fejlesztésétől elkedvetlenítse.

Meghureolja mint nemzetgazdát, ellen-tétbe állítván lelki testi barátját, nemes törekvéseinek mindenben segítő társát, hogy eselédének helyzete javításáról gondoskodjék. Epen ő és az, a kinek uradalmában tudvalevőleg a legrossz eselédék szolgálnak, a hol a becsületes józanéletű eseléd évről évre fizetésemelésben, az előregedett és munkatehetetlen eseléd évi nyugdíjban részesül.

Jól ki van keresve a világon létező két legalaptalanabb és méltatlanabb vád magasztos törekvései megbénítására a nemes grófnak; jól ki van keresve szívének azon erre, a melynek megbénítása után, vagy az ügyekkel többé nem törődés, vagy az reakció következnék. De nem, nem úgy van! Annak megtörténni nem lehet, nem szabad!

Magasan emeli őt az ilynemű rágalmakkal szemben feddhetetlen tiszta jelleme, nemes önérzete, kivívott és vivandó áldásteljes törekvéseiben szelid lelkületének csendes megnyugvása.

En, a nagyközönség nevében is, hiszem és reményelem — mert az igaz és nemes ügy diadalában feltétlenül bízom — hogy ezen méltatlan rágalom nemesen érező szive felett, sebész nélkül fog elsiklani, — anyival is inkább, mert a mily igaz az, hogy mennél nemesebb és magasabb valaki, annál mélyebben fáj szívének a méltatlan támadás: épp oly történeti igazság az is, hogy „ki volt még az élők közül, aki nagy és nemes volt, hogy ne bántalmaztatott volna?”

Nem szorult a nemes gróf senki védelmére s talán legkevésbé az enyémre. Nem is az akar lenni ez az én nyílt levelem; hanem csak egy homályba burkolt, névtelen támadó és rágalmazó

eljárásának, őszinte és igazságos méltánylása és bírálata.

K.-Rozvány, 1900. október 25.

Ölbey János
ev. ref. lelkész.

Tek. *Schneider* *Jakab* isk. igazgató urnak

Sátoralja-Ujhely.

Fogadja kartárs ur, valamint Gruber Jenő és Kaufmann Ármán kartárs ur leghálásabb köszönetemet a Sátoralja-Ujhelyben részemre gyűjtött 40 (negyven) korona segedelemért, melyet midőn itt nyugtatok, az ég áldását kérem a nemes adakozókra, kik nemes adományokkal egy szegény tüzkárosult tanítón és nyomorba döntött családján segítettek.

Ez uton nyilvánítom köszönetemet Hodossy Béla tanító-egyesületi elnök urnak, továbbá Szabó János, Kosztika Laura és Barabás Eszter mezőlaborczi kartársnők, valamint az összes nemes adakozóknak, kik a szerencsi tanító-gyűlés alkalmából 48 (negyvennyolc) K. pénzbeli segedelemben voltak kegyesek engem részesíteni.

Mező-Laborcz, 1900. október hó 21-én.

hálás szolgálók:
Borsovai Lázár,
tanító

TANÜGY.

A Zemplén vármegyei Tanító-Egyesület hivatalos rovata.

— Rovatvezető: Molnár Gyula. —

Kéziratok rovatvezetőhöz S.-A.-Ujhelybe küldendők.

Elnöki jelentés.

Felolvasta Hodossy Béla, egyesületi elnök, f. hó 18-án Szerencsen tartott tanítóegyesületi közgyűlésen.

(Folytatás és vége.)

A ki egyesületünk életét megfigyelte, látnia kellett, hogy egyesületünk sikert mutat fel szellemi tekintetben is; az egyesület szellemi munkássága egyrészt a gyűléseken tartott fölolvások, tanítások és eszmecserékben, másrészt a „Zemplén” tanügyi rovatában megjelent cikkeiben nyilvánult, E három év alatt tartottunk 2 közgyűlést, a két körben 3—3 körű gyűlést továbbá 6 választmányi ülést. Gyüleléscik, az egy helmezi körű gyűlést leszámítva, a hol a tagoknak csak harmad része jelent meg, általában látogatottak voltak, választmányi gyüleléseinkről alig egy-két tag hiányzott, úgy hogy gyüleléscik tekintetben mi kíváncsi valót sem hagytak fenn. Tanügyi rovatunk a gyülelésekről minden alkalmmal részletes tudósítást adott, így e helyen a tarrott szép sikerű tanításokról s fölolvásokról nem szükséges többet mondanom. A „Zemplén” tanügyi rovatában a lefolyt 3 év alatt mintegy 250—300 cikk jelent meg, mely körülmény is egyesületünk tagjainak munkásságát dicseri. Sokan tán ma sem méltányolják e rovatot: eléggé, de v. lljuk be, le nem tagadható fontosságát. Több fiatal kartársam, itt kezdte meg szárnypróbálgatását, idősebb kartársaink meg itt közlék nyert tapasztalataikat. Ma már e rovat nélkül egyesületi életünk el sem képzelhető és én ez alkalmat is megragadom, hogy a rovatvezetőknek és pedig Schneider Jakab urnak, ki e tiszt t két éven át telje iteite, valamint Beregszászy István tanfelügyelő urnak továbbá a szerkesztő bizottság többi tagjának: u. m. Vágó Gyula, Molnár Gyula és Kaufmann Ármán urnaknak a teljesített fáradságos munkáért, valamint Ehlert Gyula urnak a „Zemplén” tulajdonosának egyesületünk iránt mutatott áldozatkészségeért őszinte köszönetet mondok.

Önézettel mutathatunk az elért erkölcsi sikerre is; egyesületünk iránt érdeklődés mutatkozik melynek főlébresztésében legtöbb része van a „Zemplén” tanügyi rovatának, mely benünket a nyilvánossággal összeköt. Két egyesületi tag, Berecz Károly és Fábán István, éppen egyesületi munkásságukkal összefüggőleg, magasabb helyről jött jutalomban részesültek; nevezett derék kartársaink legyenek e helyen is üdvözölve.

Folyó évi július hó 3-án búcsúztunk el Nagyságos Nemes Lajos kir. tanácsos, megyénk volt kir. tanfelügyelőjétől. Bármily fájdalmas volt megválni attól a férfutól, kinek szívéhez Zemplénvármegye tanügye s tanítóssága hozzá volt forrva, mégis az említett emlékezetes nap egyesületünk legszebb erkölcsi sikerévé lón az által, hogy vármegyénk intelligenciája Méltóságos Molnár István főispán ur vezetésével hozzánk csatlakozott. Fogadja őméltósága, valamint fogadják a nagyon tisztelendő egyházi és nagytekintetű világi iskolai gondnokságok ez alkalommal is legmélyebb köszönetünket.

Örömmel jelentem, hogy vármegyénk közgazgatási bizottsága a vármegyei alaptól egye-

sületünk felekezeti iskolánál alkalmazott tagjai részére 400 korona útiköltséget szavazott meg. A legszebben beszélő biznysága ez annak, hogy megyénk vezérferfiainak egyesületünk iránt a legjobb akarattal viseltetnek. Javaslom, hogy a tekintetes közigazgatási bizottságnak jegyzőkönyvével, a közigazgatási bizottság elnöke előtt pedig küldöttség útján is fejezzük ki hálás köszönetünket.

Az 1899-ik évi okt. 26-án, Ujhelyben tartott közgyűlésünkön kimondottuk, hogy megalkotjuk a „Zemplén-vármegyei Tanító Házát”. Jelentem, hogy a gyűjtést az akkor nyert megbízatás szerint megindítottam. Eddig nyilvánosan elszámolva a sárospataki takarékpénztár betéti könyvén 580 K. 90 fillér kamatozik; ez összeg Nemes Lajos kir. tanácsos ur által hozzám juttatott, a sátoralja-ujhelyi takarékpénztár betéti könyvén elhelyezett 166 K. 20 fillérrel valamint a f. é. jul. 3-án tartott búcsünnepélyen indított gyűjtésből eredt 96 koronával együtt 843 kor. és 10 fillérre növekszik. Még a gyűjtővek fele kinn van. Ugyancsak fönebb említett alkalommal határoztuk el azt is hogy b. e. Árvay József, volt Zemplén-vármegyei tanfelügyelőnek, a kiváló pedagógusnak arcképét megfestetjük, sirját emlékkövel jelöljük meg. Jelenthetem, hogy a gyűjtést célra is sikerrel indítottuk meg a szükséges összegnek körülbelül fele: 279 korona és 6 fill., nyilvánosan elszámolva a sárospataki takarékpénztár betéti könyvén kamatozik. Ebben az összegben bennfoglalatik a sárospataki főiskolának folyamodásunkra adott 40 korona adománya, fogadja érte e helyen is őszinte köszönetünket.

A nagymélt. vall. és közoktatásiügyi m. kir. miniszterium fölhívására egyesületünk két körének és választmányának meghallgatása után véleményét mondottunk az osztott és osztatlan iskola tantervének ügyében. Egyesületünk javaslata ez volt: Legyen a tanterv egységes, mint ilyen ölelje föl a tárgyaknak a tananyagának az általában lehető és kívánatos maximumát, de egyúttal jelöltesse meg benne az a minimum, melynek megvalósítása a legkedvezőtlenebb körülmények között levő iskolától is megvárható. E minimum és maximum határai között csinálja meg minden iskola a maga speciális tantervét. Bár e kérdésben magánosoknak és testületeknek a véleménye igen sokféle volt, meg vagyunk róla győződve, ma még inkább, mint a tétel tárgyalásakor, hogy álláspontunk helyes volt s ennek kell győznie.

Arra való tekintettel hogy mai közgyűlésünk tisztújító közgyűlés is: jelentem, hogy a tárgysorozatra sem tanítást, sem fölolvastatást nem tűztem ki; ezek helyett Szerencs nevezetességének a Rákóczy-emlékeknek, a cukor gyár: s az új állami iskolának ugyancsak mára tervezett megtekintése bőven kárpótol bennünket.

Végül jelentem, hogy választmány és tisztikar a bennünk helyezett bizalom megköszönésével mandátumát mai napon leteszi. Szives figyelmüket megköszönve, elnöki jelentésem helyeslő tudomásul vételét kérve magamat a mélyen tisztelt közgyűlés jöndulatába ajánlom.

Hodossy Béla,
elnök.

A „Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület” választmányi ülésének és közgyűlésének lefolyása.

A Zemplén-vármegyei Tanító-egyesület idei rendes közgyűlését Beregszászy István, a vármegye tanfelügyelőségének önálló vezetésével megbizott kir. s. tanfelügyelő, Bányay János gk. esperes-plébánus, a járás főszolgabírájának és szolgabírájának, Szerencs város küldöttségének jelenlétében a szép számmal egybegyűlt tagok nagy érdeklődése mellett f. hó 18-án Szerencsen tartotta meg a „Nagy Vendéglő” termében. melynek balkonjáról nemzeti színű zászló hirdette, hogy a magyar nemzeti kultúrának szerény munkásai gyűlnek ott össze tanácskozásra, a nevelésügy és a saját sorsuk javítását célzó komoly eszmecserére, ez alkalommal pedig újjáalakulás és tisztújításra is.

Egyesületi életünknek egyik három éves cyclusát fejezte be most lefolyt közgyűlésünk. Ha visszapillantunk ezen időszakra, ha vizsgálat alá vesszük az egyesületnek az elnöki jelentésben feltüntetett három évi munkásságát, jóleső örömmel kell constatalnunk, hogy három év előtt zsbabasztó álmából phönixként feltámadt egyesületünk belátva azt, hogy az egyesülésben erő rejlik, hogy egyesült erővel nagyot, sokat, mindent tehetünk, felismerve, hogy minden egyesületnek erőt, tekintélyt csak egészséges, tiszta egyesületi szellem ad: lerázta magáról munkásságának akadályozó bilincseit, kibontakozott a kiskoroságra mutató személyes torzsalkodások karjaiból, a komoly munkásság áldáshozó terére lépve, a lefolyt három év alatt derék munkát végezett, sok hasznos és üdvös alkotásra tekinthet vissza. De constatalnunk kell azt is, hogy egyesületünknek ily szép haladásában, tapraállításában az orosz-lánrészt s így a babér Hodossy Bélát, egyesületünknek derék, lelkes elnökét illeti meg, ki tudása, szakképzettsége által egyesületünknek megmutatta a helyes irányt, erős kezével megszüntette a pártharcokat, békét teremtett, fáradhatlan

munkásságával pedig tette, munkára buzdította a tagokat. Büszke lehet az az egyesület, mely ily férfit tisztelhet elnöki székében; bizalommal tekinthet egyesületünk jövőjébe, a mikor következő cyclusára ismét Hodossy Bélát, a sárospataki képezde jeles tanárát választotta meg elnökének.

A közgyűlést, mely a programnak teljesen megfelelőleg folyt le, a választmánynak az állami iskola termében tartott ülése előzte meg, melyben Hodossy Béla, elnök jelenti, hogy a nagymélt. vall. és közokt. Miniszter ur pályadíjakat fedezet hiányában nem engedélyezett s hogy a választmányi tagok jövőben a választmányi üléseken való megjelenésükért napi- és fuvardíjakat nem számíthatnak fel. Vitt József, számvizsgáló bizottsági elnök jelentést tesz a pénztár kezeléséről s javaslataira a választmány a pénztárnoknak a felmentvényt megadja, egyzrersmind határozatilag kimondja, hogy a körüi pénztárnokok a hátralekötött nyilvántarthatása végett a betolyt tagsági díjaknak a központi pénztárba való beszállítása alkalmával a fizetők névsorát is terjeszték be. Majd a tanügyi rovat vezetésének sorsa felett határozott a választmány. Miután a szerkesztő-bizottság elnökének és tagjainak köszönetet szavazott, Molnár Gyula egyesületi tagot bizta meg annak további vezetésével.

Ezután a választmány a jövő cyclusra jelölendő tagokat vette fel, egyzrersmind az alapszabályoknak ide vonatkozó pontja, valamint a választmánynak f. évi febr. 11-én tartott ülésében hozott határozata s az elnökségnek a mai gyűlésre szóló meghívókkal egyidejűleg kibocsátott felhívása alapján kimondja, hogy a mai közgyűlésen szavazati jogukat csakis azok gyakorolhatják, a kiket a választmány jelentkezésük folytán jelen ülésben tagokul felvett. — Elhatározta továbbá, hogy mindazok, kik tagsági díjaikkal hátralekötött nyilvántarthatása a legközelebb tartandó választmányi ülésig ki nem egyenlítik, az egyesület névsorából töröltetni fognak.

A választmányi ülés után a tagok a „Nagy Vendéglő” termében gyülekeztek s pontban 10 órakor kezdetét vette a közgyűlés. A Hymnusz eléneklése után Hodossy Béla egyesületi elnök, magas szárnyalású beszéddel nyitotta meg a gyűlést. Miután beszédeében programot nyújtott a jövőre nézve, ékes szavakban üdvözölte Beregszászy Istvánt, a tanfelügyelőség önálló vezetésével megbizott kir. s. tanfelügyelőt, megemlékezve tanügyi munkásságának érdemeiről, hivatosságáról, munkaképességéről azon óhajának adott kifejezést, „hogy fényes tehetségeit, éppen vármegyénkben a magyar tanügyi javára sokáig ragyogtathassa.” A mi ezen szavak után következett, azt látni s hallani kellett. Percekig tartó lelkes éljenzés váltotta fel a sendet; minden ajak Beregszászy nevére hangoztatta, minden egyes jelenlévő egykezett kifejezést adni annak, hogy szíve legforróbb vágya az elnöke által tolmácsolt óhaj teljesülése. Ezután Beregszászy István állott fel s a töle megszokott ékesszólással szívből jövő meleg szavakban mondott köszönetet elnöknek s minden egyes jelenlévő tagnak azért a szeretettel, melylyel őt elhalmozták; miután pedig biztosította a tanítóságot szeretetéről, jóakarataról, egyzrersmind kijelentette, hogy épen ezen szeretetből és ragaszkodásból kifolyólag reméli és elvárja a tanítóságtól, hogy hivatásuknak teljes magaslatára emelkedve, kötelességeiket mindenkor hiven és pontosan fogják teljesíteni.

A következő elnöki előterjesztést állva hallgatta meg a közgyűlés; ugyanis a legelső magyar emberről dicsőségesen uralkodó királyunk Ofelségéről emlékezett meg az elnök, ki ez évben töltötte be 70-ik évét. A közgyűlés a fölötti örömeinek, hogy a gondviselés szeretett királyának ezt megengedte érnie, alattvalói hűséggel s hódolatteljes tisztelettel jegyzőkönyvében ad ki fejezést. Ezután dr. Wlassics Gyula miniszter úr Excellentiája levele olvastatott fel, melyben egyesületünknek köszönetet mond mult évi közgyűléséből küldött üdvözlésért. A közgyűlés ismét sürgönyileg üdvözölte Ő Excellentiáját.

A közgyűlés következő tárgya Hodossy Béla, elnöknek az egyesület három éves munkásságáról szóló remekül szerkesztett jelentése volt. A jelentést, a mely az indítványok legnagyobb részét s az azokra hozott határozatokat is magában foglalta, miután rovatunkban szó szerint közöltetett, ez alkalommal ismertetni fölöslegesnek tarom, hanem áttérek Vig Farkas azon jelentésére, melylyel a közgyűlés tudomására hozta, hogy Szerencs község a „Zemplén-vármegyei Tanító Házát”-ra 100 kor. szavazott meg. A közgyűlés Szerencs községnek nagylelkű adományáért jegyzőkönyvíleg mond köszönetet. Elnök szintén ily örvendetes dologról tesz jelentést: jelenti ugyanis, hogy Nemes Lajos volt tanfelügyelőnk, 166 kor. ról szóló betéti könyvet küldött ugyanarra a nemes célra, melyért a közgyűlés jegyzőkönyvíleg határoz, köszönetet mondani. Elnök ezután megemlékezett az „Árvay-émlék”-ről, kérvén az iránt a tagok további jóakaratu támogatását; miután pedig a közgyűlés megalakította a szavazatszedő bizottságot, a tisztikarral s választmánnyal együtt leköszönt.

A szavazatszedő bizottság elfoglalván helyét,

megkezdődött a szavazás először a tisztikarra, azután a választmányi tagokra A váasztás eredménye a következő: Elnökké választott az egyeménetlenség szitók nagy bo-zankodására, Hodossy Béla, alelnökké: Vágó Gyula és Salgó Antal, főjegyzővé: Kötse István, aljegyzőkké: Balogh Kálmán és Hubay Bertalan, pénztárnokká: Kárpáthy Péter. Választmányi tagok lettek: Gönczy Bertalan (Tokaj), György Mózes, (B.-Keresztur), Engländer Etelka (Sátoralja-Ujhely), Lásbas Endre (Lelesz-Polyán), Andrejkovits Pál (Gálszécs), Zseitevay Bogdán (Varannó), Kiss Károly (Mad.) Kapi-necz Antal (Isztáncs), Schneider Jakab (Sátoralja-Ujhely), Vass József (N.-Mihály), Zsák Frigyes (Szerencs).

A szavazás eredményének kihirdetése után Hodossy Béla elfoglalta az újjáalakult egyesület elnöki székét s keresetlen őszinte szavakban mondva köszönetet azért a bizalomért, mely egyesületünk ügyeinek vezetését a következő három évre ismét kezébe tette le, jövő munkásságának programjával megnyitó a beszédeben kifejtett eszmék megvalósítását jölte meg. Ezután a jövő közgyűlés helyéül Nagy-Mihály jelöltetett meg s közgyűlésünk d. u. 2 órakor véget ért.

(Vége köv.)

2517. sz. T. Zemplén-vármegye tanfelügyelőségétől.
Az állami, községi és felekezeti iskolák T. Elöljáróihoz, ugy szintén a Tanító Urakhoz!

A nagymélt. Vallás- és közokt. m. kir. miniszterium 1899. évi 40.505 számú rendeletével kiadott „Utasítás” értelmében az állami és községi iskolák számadásai minden év szeptember 1-ig a kir. tanfelügyelőséghez okvetlenül betérjesztendők.

Tekintettel azonban arra, hogy a fentebb jelzett követelménynek többen még mai napig sem tettek eleget, felkérem a T. iskolai Elöljáróságokat, különösbbeben pedig a T. tanító Urakat, hogy ugy a számadásokat, valamint a költségvetéseket a kiadott „Utasítás” értelmében most már haladéktalanul terjesszék be, mert ellenkező esetben kénytelen lendek a mulasztók ellen a közig. bizottság legszigorubb intézkedé ét kikérni.

Az állami és államilag segélyezett községi iskolák költségvetéseinek 5 éves ciklusa a mult tanév végével lejárván, az 1900/901. évi költségvetések most az előírás szerint teljesen felszerelelendők, s azok egy, a közokt. Ministeriumhoz címzett kérvénnyel együtt terjesztendők be hivatalomhoz. — Ugy szintén sürgösen betérjesztendők az iparostanoncz iskolai számadások s költségvetések is.

Egyidejűleg tisztelettel kérem fel a felekezeti iskolák Elöljáróit is, hogy a tanítók által felvett államsegélyekről és korpótlékokról szóló bélyegelt nyugtákat a jövő év januári kelettel el látott új nyugtákkal együtt folyó évi deczeuber hó 15-ig hivatalomhoz annyival inkább beküldeni méltóztassanak, mert ellenkező esetben azok a januárban előfordulni szokott munktorlódás miatt a legjobb akarat mellett sem lesznek kellő időben láttamozhatók.

S.-A.-Ujhely, 1900. évi október 25-én.

Beregszászy István,
a tankerület önálló vezetésével
megbizott kir. s. tanfelügyelő.

CSARNOK.

Beszélő kereszték.*

Nem is olyan régen, . . . még csak a mult éven, Egy falu határán, Vihorlat tövében, Rozoga, szuette nagy fakereszt állott, Nem esoda, évekig sok vihart kiállott; Krisztus képét róla, lemosta az idő, Kerítésnélküli az egész temető.

És ez a fakereszt, — „épült itten helyben” — Ez volt bele vésvé, szépen magyar nyelven; Alatta a lábtul pihent öreg papja, Körülte a falu apraja meg nagyja: A többi apró hant, gyermek hadat fedte, Keresztre nevéket, a mesterök véste: Itt nyugszik a Misu, Palkó meg a Borka, Angyalok körében, mindnek jól megy doigja: Mind magyar az irás — isten adta tótja — Ugy tudja szent Péter, e nyelven szólítja; S tótul ha povedál magyart kever belé, Azt gondolja másként, tán meg sem értené, Kicsiny fa-temploma, ha imára hívja, Magyarok hazáját, imájába fogja.

Történt pedig nem rég, a mint elébb mondám, Kidőlt a fakereszt . . . s egy kis idő multán, Falu népe véne, új keresztet állít, — Ifju papja hozzá, ősi tölgyet szállít; All a kereszt . . . rajta új a Krisztus képe, De már az aljára nincs magyar szó vésvé, Hijába volt a szó, vének akarata, A régi szeretet így lett ott megbontva.

* Igaz történet.

Orosz nyelven *cyril* betűk ékesítik, Erre azt felelik: egyikük sem értik. Ezóta anyák, ha gyermeket altatnak, Beszélő keresztet mezejéről szólnak.

Estenden meséli, kint a temetőben, Mi történt a korhad fakeszt tövében — Szól a mese ekép — hallgasd fiam Janó, Már e temetőbe, nyugodni sem való, Mig az öreg kereszt ott állott magába, Addig itt édes volt őseidnek álma. Foly a mese tovább, köny ül ki a szemre, S leperreg esők közt a Janó fejére ...

... Aztán éjfél tájban csillagtalan éjjel, Mikor a sötétség terjeszkedik széjjel, Tizenkét óraker, az apró keresztet, Egymás közt édesen, magyarul beszéltek, S összejöttek sorba, apraja meg nagyja, Oda egymás mellé, hol nyugodott papja, Az öregek elöl, az ifjabb hátul, Zugott a temető a sok keresztfátul: „Aldja meg az Isten, áldja meg e földet, Testvéri szeretet tart itt össze minket,“ Így beszélt a régi, tótul, magyar szívvél, Mig az orosz kereszt nem rebtenté széjjel.

Csendes a temető — éjfélnél is néma, A keresztet többé, nem állanak szóba. Elpusztult a régi — nem értik az ujat, Megérteni fiam, nem kívánom tudjad ... S mire bevégezi, elalszik a gyermek, S szövi tovább álmát — a hazaszeretet Az anya felsóhajt: „Rákócziak lelke Papunkat javítani, mi felénk is térj be!“

Rusznai.

Rege az „Izra-tó“-ról.

Zemplénavármegye délnyugati határszélén, hol a négyszáz méter magas kőszikla-hegyről, ős Füzér romba dőlt vára néz le mereven a hegyvidékre, onnan keleti irányban, négy hgy alkotta katlan közepében — elrejtve a sanda szemek tekintetétől — bukkannak a turista az Izra-tó partjára.

A tó maga mintegy tíz katasztrális hold terjedelmű kört ír le, körülbelül 25–30 méter mélységgel, mely ezidőszerint a Forgács István gróf tulajdonát képezi, s halas tó.

Ennek a bájos képi tónak a regéjét így hallottam elbeszéli:

Nyári délutánokon, mikor hőség kergeti az embert valami hűs helyre, rendszeren a tóhoz mentem ki, hogy itt elbújva a nap perzselő hevéből élvezzem a természet alkotta azt a gyönyörű szép képet, melyet az a négy hegy úgy vesz körül, mintha csak a teremtő rendelte volna őket oda, hogy álljanak őrt az idők végéig és hogy védelmezzék a viharok romboló erejétől azt az isten könnyét, melynek földi neve Izra-tó.

Mélyen elgondolkozva találtam egyszer a tó partján egy öreg embert, a ki megjelenésemet egy darab ideig észre sem látszott venni mindaddig, míg egy csapat vadkacsa egyenest nekem repült s az öreg a repülést kísérvé tekintetével, egész ártatlanul megpillantott engem. Kölcsönösen köszöntve egymást beszédbe erezkedtem az öreggel s e közben feltettem előtte a kérdést: tud-e valamit a tó elnevezéséről?

Az öreg szinte örülni látszott, hogy sokat beszélhet e tőről s midőn észrevette, hogy nagy érdeklődéssel készülök hallgatni őt, egész neki készülve így kezdte beszédét:

Régen — bizony már hetven esztendővel ezelőtt — még gyermekkoromban, édes apám — az Isten nyugtassa — egy vasárnap este mind a négyünket (itt testvéreiről, kik már két évtized előtt elhaltak, emlékezett meg, nyugodjanak a földben — szokásos sóhajással) behivatott a szolgálva s mikor letelepedtünk körülte, ezekkel a szavakkal fogott hozzá elbeszéléséhez:

„No fiam ide hallgassatok, elmondom nektek az Izra-tó történetét, mert illő, hogy ti is tudjatok valamit erről a tőről, melynek közelében fogjátok majd keresni kenyereketek.“

„Azt már tudjátok, hogy a mi édes hazánkat Árpád foglalta el.“

„Ennek az Árpádnak nemcsak fiai voltak, hanem volt egy lánya is, a kiről a történet — a mit én is apámtól hallottam — azt bizonyítja, hogy igen is szép volt.“

„Ennek a lánynak Izra volt a neve s ezt a lányt két ifju szerette.“

A két szeretőnek a nevét már elfelejtettem, de foglalkozásra nézve mind a kettő vitéz ember volt. Hogy a két vitéz egymástól megkülönböztessék, vegyék úgy, hogy az egyik főhadnagy, a másik meg hadnagy volt a honfoglaló magyar hadseregben.

A hadnagy egyszer épp e tó mellett haladt el csapatával. A mint a hegytetőről lenézett, hát megpillantotta a tó partján Izrát a főhadnagy imádójával; de a főhadnagy is észrevette a hadnagyot. Egy pillanatra megdöbben, aztán

pedig minden gondolkodás nélkül megragadta Izrát, búcsucsókjával illette homlokát s ezeket mondván neki: „Nem lehetsz te Izra az enyém, ne légy tehát az övé sem! s betaszította Izrát a tóba. A hadnagy, mikor ezt látta legott ijáához kapott, célba vette a leánygyilkos főhadnagyot, ki abban a percben holtan bukott a tó vizébe. A következő pillanatban már csak egy vízgyűrű terjedt széjjel a tónak fodrozó felületén jelezvén, hogy Izra és a szeretője is oda temetkeztek.“

Ezt azért mondtam el nektek — szólt az öreg fiaihoz — hogy majd ha valaki meg akarja tudni e tónak történetét: mondjátok el neki.

Azóta ott fekszik Izra a róla nevezett tóban csendesen, hallgatva mit susog a nád, mit regél a négy hegy arról az ezer éves hazáról, mely annyi vihart látott, annyi szenvedést túlélt ...

Mondják, hogy holdvilágos éjjeleken a tó felett ott lebeg egy fehér alak, azután föl száll a négy hegy fölé s onnan tekint szét atyai örökségén s mikor a hajnalpír már derengni kezd egy loccsanás hallatszik az Izrán és a szellem alámerül a tóba, hogy folytassa leánykori álmát.

(Elt.)

Marikovszky Pál.

Városi és községi ügyek.

* **A szinügyi bizottság** f. hó 23-án a színház megnyitása felett hozott határozatot s véleménye az, hogy a város ünnepies megnyitást rendezzen. A megnyitással egybekötendő ünnepségek két estére terjed. Az ünnepies megnyitás részleteinek megállapítása a „tanács“ dolga lesz.*

* **Bizottsági ülés.** A Sátoralja-Ujhelyben legtöbb adót fizető bizottsági tagok névsorát f. hó 25-én tartott ülésében állította össze az illető kiküldöttség. A névsor közszemlére a városi főjegyzőnél van kitéve.

* **Pénztárvizsgálat.** Polgármesterünk, a városi főjegyző és számvevő közreműködésével, legutóbb f. hó 26-án tartott váratlan vizsgálatot Sátoralja-Ujhely közpénztárában. Mindent a legnagyobb rendben találtak.

* **Sátoralja-Ujhely város képviselő-testülete** holnap, október hó 29-ik napján délután 2 és fél óraker közgyűlést tart. A közgyűlés tárgyai: 1. A f. é. szept. 28-án tartott közgyűlésben a polgári leányiskola céljaira megvett Mezőssy-féle ház megvétele tárgyában kötött szerződés elfogadása iránt kitűzött 30 napos közgyűlés megtartása. — 2. A tanács határozata özv. Kapás L. Aurélné temetkezési járuléka tárgyában. — 3. Özv. Kapás L. Aurélné kérvénye nyugdíjaztatása iránt. — 4. A színházi rend fenntartása tárgyában alkotandó szabályrendelet tervezetének tárgyalása. — 5. A tanács előterjesztése a városházának s a többi középületeknek távbeszélővel leendő ellátása tárgyában. — 6. A legtöbb adófizetők 1901. évi névjegyzékének megállapítása. — 7. Schön Vilmos dr. képviselőtestületi tagnak indítványa a köztemető szabályrendelet némely szakaszának módosítása tárgyában.

* **A legrégibb bíró.** A „Zemplén“ múlt számában egyik munkatársunk a Szinnán 28 év óta bíraskodó Lebovics Bernátot tette meg a legrégibb bírónak, a mi nem felel meg a történeti igazságnak; mert a vármegye egyik hivatalos évkönyvének a „Zemplén 1901. évi Naptár“-nak biznysága szerint is vármegyénk 451 községi bírójának doanja Nagy-Mihály községben Szladek József, ki már 36 esztendeje tölti be egy folytatában a bírói tisztelet. Eljen sokáig — boldogul!

* **Állami anyakönyvi statisztika.** A sátoralja-ujhelyi állami anyakönyvi hivatalnál 1900. okt. 20-tól 1900. okt. 27-ig a) házasságot kötött: 3 pár; b) kihirdettetett: 6 egyén; c) születési anyakönyvi bejegyzés volt: 9 esetben; d) elhalálozott: 6 egyén.

* Hogy mikor lesz a megnyitás: nem mondunk vele újságot, hogy ebben a században aligha! Szerk.

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1900. évi okt. 1-től. —

Indul Ujhelyből:

Budapest felé

Reggel gyors v.	7 óra 28 perc.
Délután személy v.	12 óra 13 perc.
Délután gyors v.	4 óra 02 perc.
Este vegyes v.	9 óra 10 perc.

Kassa felé

Reggel személy v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 15 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.*)

Mező-Laborcz felé

Reggel vegyes v.	7 óra 06 perc.
Délután személy v.	1 óra 35 perc.
Este személy v.	8 óra 32 perc.

*) Tölen, a futásisálon alatt a kassai vonat 8 óra 47 percker indul.

Csap felé.

Reggel vegyes v.	7 óra 39 perc.
Délután gyors v.	1 óra 10 perc.
Délután személy v.	5 óra 06 perc.
Este gyors v.	8 óra 46 perc.

Érkezik Ujhelybe:

Budapest felől

Reggel vegyes vonat	6 óra 33 perc.
Délután gyors v.	12 óra 55 perc.
Délután személy v.	4 óra 39 perc.
Este gyors v.	8 óra 14 perc.

Kassa felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	2 óra 52 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Mező-Laborcz felől

Reggel személy v.	7 óra 13 perc.
Délután személy v.	3 óra 30 perc.
Este vegyes v.	8 óra 31 perc.

Csap felől.

Reggel gyors v.	6 óra 54 perc.
Délután személy v.	11 óra 53 perc.
Délután gyors v.	3 óra 41 perc.
Este vegyes v.	7 óra 56 perc.

Vármegyei Hivatalos Rész

23453. sz. T. Zemplén-vármegye alispánjától.

Az erdőbirtokos közönség tudomására hozatal végett közzé tétetik.

Sátoralja-Ujhelyben, 1900. okt. 17-én.

Szerviczky Ödön s. k.,
erd. bizottsági elnök.

Másolat.

M. kir. belügyminister 100748/IV—a. szám. Körröndelet valamennyi vármegyei törvényhatóságnak **A községi erdők fatermekkeinek eladásánál az 1898. XIX. t.-c. rendelkezéseinek megtartása tárgyában.** A községi erdők fatermesének eladása tárgyában 1885. február 9-én 3596. sz. a. kibocsátott belügyministeri körröndelet kapcsán (a Rendeletektára 1885. évf. 478. lap) és az ujabban életbe lépett 1898. XIX. t.-c. 11 §. f pontjában foglaltak alapján felhívom a törvényhatóságot, hogy a területén létező községeket figyelmeztesse arra, miszerint az id. t.-c. 8. §. alapján tervezett m. kir. erdőhivataloknak a törvény 11. §. f pontja értelmében feladatokká van téve egyebek közt az is, hogy az értékesítés alá kerülő fakészletek és más erdei termékek mennyiségét és becsértékét megállapítsák s azok értékesítési módjára és feltételeire nézve javaslatot tegyenek. Egyszersmind felhívom a törvényhatóságot, hogy a községeket köteleztesse, miszerint a fentebb említett ügyek tárgyalásánál az erdőhivatalok közreműködését igénybe vegyék, nevezetesen az értékesítés alá kerülő fatömegek becsértékére s az értékesítés módjára s feltételeire nézve az erdőhivatal nyilatkozatát és javaslatát szerezzék be, intézkedéseiket ezen javaslatokra alapítsák. Elvárom, hogy a törvényhatóság mindazon esetekben, a mikor a fentebbi szempontok alá eső ügyek akár hivatalból, akár feltevéssel uton eléje terjesztetnek, a jelen utasítás megtartását szoroson ellenőrizze. Budapest, 1900 október 6. A minister helyett Széll s. k. államtitkár.

T. Zemplén-vármegye közig. erd. bizottságától.

585. erd. sz.

Az alábbi kimutatás a közönség tudomására hozatala céljából közzé tétetik.

Sátoralja-Ujhelyben, 1900. okt. 10-én.

Szerviczky Ödön,
közig. erd. biz. elnök.

Kimutatás

az erdőbirtokosok által az 1900. év őszén eladásra bejelentett famagvakról.

A) Lombfák:

I. **Kocsányos tölgy.** Kottulinszky Béla gróf Grác 40 hl. 7 K. Kóhalom község Kóhalom. Vasuti állomás Kóhalom-Homoród 50 hl. 8 K. Ugra község Ugra. Vasuti és posta állomás Kóhalom-Homoród p. u. 100 hl. 8 K. Szász-Tyukos község Szász-Tyukos, posta: Kóhalom, vasut: Kóhalom Homoród 100 hl. 8 K. Asbóth Mihály közbirtokossági erdőterest Hajduhadház 10 hl. 10 K. Uradalmi erdőhivatal Dövecser (Veszprém m.) 60 hl. 12 K. Uradalmi erdőhivatal Káptalanfa (Zala vm.) 40 hl. 12 K. Liphay Béla urad. intézőség Tamásda (Bihar vm.) 100—200 hl. 8—10 K. — II. **Kocsánytalan tölgy.** Pozsony sz. kir. város erdőhivatala Pozsony 20 hl. 12 K. — III. **Akác.** Asbóth Mihály közbirtokossági erdőterest Hajduhadház 5 hl. 80 K. Veszprémi káptalani erdőhivatal Veszprém 40 hl. 40 K.

B) Fenyőfák:

I. **Luc fenyő.** M. kir. kincstár nagybányai m. kir. főerdőhivatal Nagybánya 100 kg. 1 K. 72 f., zsarnóczi m. kir. erdőhivatal Zsarnócza 800 kg. 2 K. 40 f. — II. **Jegenye fenyő** M

kir. kincstár, nagybányai m. kir. erdőhivatal Nagy-
bánya 1500 kg. 70 f. Rönigsegg gróf erdőhivatala
Pruska 500 kg. 70 f., zsarnóczi m. kir. erdő-
hivatal Zsarnócza 5000 kg. 80 f. Gölniczbánya
r. t. város Gölniczbánya 5000 hl. 1 K. — III.
Erdei fenyő. Zay Miklós gróf erdőhivatala Zay-
Ugrócz 200 kg. 6 K. 40 f. Königsegg gróf erdő-
hivatala Pruska 200 kg. 4 K. 30 f. Pálffy Mik-
les herceg malaczkai erdőhivatala Malaczka 80—100
kg. 5 K. 60 f.

5617/I. 900. sz. A varannai j. főszolgabírájától.

Nyilvános köszönet.

Nagys. Czibur Bertalan nagymihályi lakos,
takarékpenztári igazgató ur, Czibur Vilmos, ung-
vári lakos, kir. főmérnök ur, Czibur László, kas-
sai lakos, m. kir. honvéd őrnagy ur, továbbá:
őrméltósága Naményi Józsefné szül. Czibur Gizella
urnó, kir. kuriai bíróné, budapesti lakos és őnagysá-
ga Hodóly Elekné dr. né szül. Czibur Emma
urnó budapesti lakos, testvérek 1000. koronás
alapítványt tettek járásom Varannó városában
köztisztélet és szeretetben élt s ugyanitt 1886 évi
december 20 án, illetőleg 1896. évi november
11-én elhalt édes szülők: tek. Czibur András ur
és felesége szül. Saller Julia emlékére.

Ezen alapítvány, melyet a tek. vármegyei
törvényhatósági bizottság mély hálával elfogadott
s az arról szóló okiratot jóváhagyta, Varannó vá-
ros szegénysorsu, becsületes polgárainak segély-
zésére tételtett.

Mint a varannói járás főszolgabírája kedves
kötelességemnek ösmerem, hogy a boldogemlékü
szülők emlékét ily képen megörökített uri család-
nak kegyes jószágukért észinte hálás köszönetemet
nyilvánítsam s kívánjam, hogy azt a közszeretetet,
becsületet, melyben néhai jó szülők Varannó vá-
ros polgársága előtt állottak s melyet ők maguk
is gyermekkoruktól tapasztaltak, nagyon, nagyon
sokáig élvezzék.

Isten áldja a Czibur családot s jószágukat
sokszorososan viszonozza!

Varannón, 1900. október 25.

Diószeghy János, főszolgabíró.

3178/I. 900. sz. A szerencsi j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

Szerencs nagyközségben az adóügyi jegyzői
állás lemondás folytan megüresedvén, ezen állásra
az 1886. évi XXII. t. c. 78 §-a alapján ezennel
pályázatot hirdetek. Ezen állás javadalmazása:
fizetés 1100 korona, lakbér 300 korona, anya-
könyvvezetői tiszteletdíj 200 korona és a sza-
bályrendeletileg megállapított magán munkálati
díjak.

A választás határidejéül, 1900. évi novem-
ber hó 13 (tizenhárom) napjának d. e. 10 órá-
ját Szerencs nagyközség házához kitűzöm.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást el-
nyerni óhajtják, hogy életkorukat, erkölcsi ma-
gaviseletüket, minősítésüket és előbbi alkalmaz-
tatásukat igazoló, okmányokkal felszerelt pályázati
kérvényeiket a választás napját megelőző nap d.
u. 5 órájáig hivatalomhoz annál is inkább nyujt-
sák be, mert az elkésztett beérkezett pályázati
kérvények figyelembe vételét nem fognak.

Szerencs, 1900. október 25.

Pintér István, főszolgabíró.

103. X/900. sz. A n.-mihályi j. főszolgabírájától.

Pályázati hirdetmény.

T. Zemplénvármegye közigazgatási bizott-
ságának 998/1510. a számu határozata s a nagy-
méltósági belügyminisztérium 59498 számu in-
tézvénye folytán a sztárai anyakönyvvezető se-
gédjegyzői állásnak, melyhez Oreszk-Izbugya
és Krivostyán községek tartoznak, s mely 800.
korona évi fizetés, 300 korona lakpénz és anya-
könyvi iroda helyiség bérlete, 300 korona uti és
60 korona irodai általánnyal, összesen 1460 ko-
rona javadalommal van egybekötve, a pályázat
elrendeltetvén a választás foganatosításául f. 1900.
évi november 19-ik napjának d. e. 10 órája a
a kör székhelyén, Sztáran, az iskola helyiségébe
tűztetik ki.

Felhivatnak pályázni szándékozók, hogy
felszerelt kérvényeiket a nagymihályi járás szol-
gabíroságához november hó 18-ik napjáig nyujt-
sák be.

Megjegyeztetik, hogy a választás érvénye
csak a körjegyzői állás szervezéséig fog hatály-
lyal birni, a megválasztandó segédjegyző ezen
választás által semminemű jogot nem szerez,
hanem ha netalán a nátafalvai körjegyzőség
megosztása folytán szervezendő új körjegyzői
állásra nem ő lesz megválasztva, a segédjegyzői
javadalmazásra további igénye nem lesz s
akkor a körjegyzői választás után megszűntnek
fog tekintetni.

Nagy-Mihály, 1900. október 5.

3-3 Füzesséry Tamás, főszolgabíró.

2693/rk. 900. S.-A.-Ujhely rendőrkapitányi hivatala

Körözés.

Gottesman Sender a sátoralja-ujhelyi vasuti
állomáson e hó 22-én este egy fekete táblás jegy-
zökönyvet,

1. 5 drb. 10 frtos bankjegy
2. egy 150 koronáról szóló Schreiner Mi-
hály Mizsalosky Antal Schreiner Mihályné. to-
vábbá egy drb. Freireich Leib es Freireich Mó-
zes aláírásával ellátott váltó.

3. Egy drb. 10.000. korona értékpapír át-
vételtől szóló nyugta, kiállitva a Sávári erdőhi-
vatal által (favásárlási biztosíték)

4. több írott levél, számadás és zsidó írás
tartalommal elvesztett.

Körözése kériatik azzal, hogy a megtaláló
vagy nyomra vezető illő jutalomban részesül.

Sátoralja-Ujhely, 1900. okt. 24.

Rendőrkapitányság.

929/III. 900. sz. A tokaji járás főszolgabírájától

Másolat.

T. Zemplén-vármegye alispánjától. 149/1900
kih. sz. Tekintetes főszolgabíró ur! Soffer Joak-
him borkihágási ügyben folyó évi 999. szám
alatt kelt belügyminiszteri intézvényt másolatban,
további szabályszerű eljárás céljából, melléklet-
ével együtt kiadom. Kelt Sátoralja-Ujhelyen, 1900.
évi július hó 8-án. Matolai Etele s. k.

Másolat.

Magyar királyi belügyminiszter 999/V.-d.
kih. szám. Zemplén-vármegye közönségének
Sátoralja-ujhelyen. A vármegye alispánjának 1899.
évi június hó 24 én 155 kih. szám alatt kelt
másodfoku ítélete, mely szerint a tokaji járás fő
szolgabírája által hozott első foku ítélet helyben-
hagyásával: Soffer Joakhim volt italmérő és bor-
nagykereskedő, ezelőtt tolcsvai, jelenleg tiszta
füredi lakos, mesterséges bor készítése, forgalomba
hozatala, törkölybor külön raktározásának el-
mulasztása és törkölyborok megfelelő jelzés nél-
küli raktározása miatt, az 1893. évi XXIII. t. c.
6 §. a. 5 §. a. b. pontja és 5 §. d. alapján 2 hó
nap elzárással, és 300 forint pénzbüntetésben,
behajthatatlanság esetén még 30 napi elzárásban,
245 frt 30 kr. vegyvizsgálati, biztosítási s egyéb
eljárás és felmerülhető tartási költség megfizeté-
sében marasztaltatott el; a mestersegesnek ítélt
II. minta szerinti 650 liter bor értékét, literenkint
50 krral számítva, 326 frtot V. számu minta sze-
rinti 140 liter mesterséges bor értéke fejében
pedig literenkint 15 krral számítva 21 frtot,
vagyis összesen: a hiányzó mesterséges borok ér-
téke fejében 346 frtot Tolcsva község szegény
alapja javára megfizetni köteleztetik. Az ítélet
jogerőre emelkedése után 8 napon belül egy
izben indokaival együtt vádolt költségén a »Bo-
rárszati Lapok, »Zemplén» és a »Budapesti Hir-
lap» című lapokban közzététetni és a boritaladó
kiszabása végett a sátoralja-ujhelyi királyi pénz-
ügyigazgatóságának megküldeni, végül a vádott
üzlettelepén: hátrahagyott ingóságai belfolyt
357 frt 45 kr. összegből a felmaradt 295 frt 10
kr. levonása után fenmaradt összeg az eljárási
költségek fedezésére hatóságilag zár alá vétetni
rendeltetett, az elmarasztolt által közbetett feleb-
bezés folytán felülvizsgálatvén indokainál fogva
azon változtatással hagyatik az 1879. évi XL.
t. c. 29. § b. pontja értelmében helyben, hogy
vádolt büntetése mesterséges bor készítése miatt
az idézett t. c. 6 §-a alapján 2 hónapi elzárásban
és 200 korona pénzbüntetésben, mesterséges bor
forgalomba hozatala miatt az 5. §. b. és törköly-
bor jelzésének hiánya miatt az 5. §. d. pontja
alján 200-200 korona pénzbüntetésben nem
fizethetés esetén az eddig kiszabott pénzbün-
tésekért 10, 10 és 10 napi elzárásban állapított
meg, továbbá tekintettel arra, hogy azon pincé-
hol vádolt törkölyborát tartotta egyéb borok
raktározására is használta és »törkölybor» fel-
írással el nem látta, a végrehajtási rendelet 13
§ a és c. pontjaiban is vétkesnek nyilvánít-
tatik és ezekért 50 és 50 korona — az 1890
évi XVII t. c. 3 §-ában megjelölt célra fordít-
andó pénzbüntetésben, nem fizethetés esetében
3 és 3 napi elzárásban elmarasztaltatik. Erről a
vármegye közönsége 1899 évi július hó 21 én
203. kih. szeptember hó 7 én 270. kih. számok
alatt kelt jelentések csatolmányainak visszaküldése
mellett további eljárás végett értesítettik. Buda-
pesten, 1900. évi június hó 2-án A minister meg-
hagyásából Dr. Sélley, ministeri tanácsos.

614/III. 900. sz. A tokaji járás főszolgabírájától.

A másolat hitelül.

Tokaj, 1900. augusztus hó 1.

Füzesséry Ödön
főszolgabíró.

A 397 III. 1899 számu I foki ítélet ind-
okai: A megejtett vizsgálat adatai szerint vád-
lott Soffer Joakhim tolcsvai lakos, mint Grosz
Vilmos regále csoport bérli megbizottja 3 éven
át italmérséssel s önnálóan nagyban borkereske-
déssel foglalkozván, e foglalkozása közben a bor
hamisítást és mesterséges borgyártást bérlet
lakásán különösen e célra épített és berendezett

titkos helyiségekben éveken át rendszeresen —
mondhatni gyárilag üzte; ugyanis az előjáró ha-
tóság vádolt lakásán 1893. évi december hó 9
én, másod izben 1899. évi április hó 14-én meg-
ejtett helyszíni vizsgálat alkalmával megállapította,
hogy vádolt Soffer Joakhim az általa bérlet és
Kohn Henrik tolcsvai lakos tulajdonát képező 31
ö. i. számu épületben a háztulajdonos állítólagos
tudta nélkül üzleti helyiségeit a müborgyártás
céljaira oly titkos módon alakította át és rendezte
be, miszerint azokban a mesterséges borok gyár-
tása, készítése és elhelyezése akként vált lehe-
tővé hogy erről bárki tüzetesebb vizsgálat nélkül
tudomást nem szerezhetett. Nevezetesen kiderítette
a vizsgálat, hogy a szóban forgó lakóház mellék-
épületeiben, melyet panaszlott italmérsi helyül
használt, a mübor elhelyezésére 7—800 literes
transport hordók földbe ásva elrejtve voltak; a
főépület hátsó raktárhelyiségében pedig ugyan-
csak több ily földbe rejtett transport hordók
találtak, melyeket a háztulajdonos Soffer Jo-
akhim elköltöztetése után a lakás átvételekkor a
földből részben vagy egészben kiasatta s a fel-
színrre hozta. Az ezután folytatott ásátások még
meglepőbb eredményt derítettek ki; ugyanis a
most leirt raktár helyiség alatt mintegy 48—50
köbméter ürtartalmu s hidraulicus mésszel bélelt
föle alatti medence, illetve üreg találtatott, —
mely üregnek titkos nyílása el volt földelve:
ezen üreg fenekén a vizsgálatkor is mintegy 2
hektoliter mennyiségü borszerű folyadék találtatott,
mely kétségtelenné teszi azt, hogy ezen föld-
latti üreg a mübor előállítására használtatott. Meg-
alapítatott végül az is, hogy a fentebb leirt
földalatti üregbe, a mikor gyártáshoz szüksé-
ges nagy mennyiségü vizet ezen házhoz tar-
tozó kert végén elfolyó malomárok vize szol-
gáltatta, melyből a víz földalatti vas csövön
vezettetett be a leirt titkos helyiségbe. A fen-
tebb leirt körülményeken kívül a melléképületek-
ben talált különféle essentiák, a földalatti tit-
kos medencében, valamint egy nagy hordóban
hátrahagyott nagymennyiségü mazsola szőlő-tör-
köly, mely szerek a mesterséges borkészítéshez
alkalmasak; továbbá a különféle folyadékok ke-
verésére szolgáló különböző szivattyuk, csavarral
ellátott tömlők, s egy 38 hektoliter ürtartalmu
nagyhordó s egyéb különféle eszközök kétsége-
lenné tették azt, miszerint vádolt Soffer Joakhim
a borhamisítást és legfurankosabb módon rend-
szeresen üzte s gyártmányait, mint italmérő és
borkereskedő hosszú időn át nagy mennyiségben
forgalomba is hozta; mi által az 1893 évi XXIII.
t. c. 5 ik §. 6. pontjába, valamint a 6-ik §-ba ütköző
kihágásokat oly súlyos mérvben követte el, hogy
reá az idézett törvény szigorát teljes mértékben
alkalmazni kellett. A panaszlott által gyártott bo-
rok mesterséges voltát igazolja a budapesti állan-
dó borvizsgáló bizottság szakvéleménye is, mely
e II és V. számmal jelzett minták szerinti boro-
kat megsemmisítendőnek, illetve denaturálandóknak
nyilvánította. Az idézett t. c. 5. § d. pontjába
ütköző kihágásában panaszlott bűnössége azért
volt kimondandó; mert panaszlott kimé-
rő helyiségében talált egy hó-dó törkölybor minden
jelzés nélkül volt elhelyezve; a Fuchs Herman
féle pincéjében lévő törkölyborai pedig szabály-
szerü felirattal ellátva nem voltak, hanem azok
csupán fehér krétával, jobbra olvashatatlan német
nyelvü feliratokkal voltak jelezve, mely jelzések
a németül nem tudó vevők megtévesztésére vagy
felrevezetésére szolgálhattak; végül mert előbb jel-
zett törkölyborok nem elkülönített vagy elrekesz-
tett helyen, hanem a többi különféle fajtájú borok
között egy pincében voltak raktározva. Súlyos-
bíró körülményül szolgál vádolt terhére még az
is, hogy üzleti könyveket nem vezetett, ilyet fel-
mutatni képes nem volt s így a hatóság vádolt
üzleti forgalmát, mesterséges borainak hova történt
elszállítását meg nem állapíthatta; továbbá, hogy
az előnyomozat megejtése után panaszlott összes
borkészletén hamarosan tudavá Tolcsváról min-
den bejelentés nélkül titokban elköltözött, s ez
által a kifogásolt borok zárlatát, valamint a to-
vábbi vizsgálat foganatosítását megghiúsította. A
felmerült eljárási, vegyvizsgálati és biztosítási költ-
ségekben történt emarasztalás a kiderített kihá-
gásokban vétkeség folyamánya. A pénzbüntetés-
nek esetleg elzárásra való átváltoztatása az 1897.
évi XV. t. c. 22. §-ában leli magyarázatát. A mes-
terségesnek minősített II. és V. számmal jelölt
mintájú borok a zárlat alkalmával feltalálhatók
nem lévén, azok szakértő bizottságilag megállapi-
tott értékének Tolcsva község szegény alapja ja-
vára leendő megfizetésére vádolt az 53850—1897
t. c. keresk. ügyi ministeri rendelet 28 §-a értel-
mében volt kötelezendő, A jogerős ítéletnek a
jelzett három hirlapban vádolt költségén leendő
egyszeri közzétételt a Tokaj-Hegyalja hirneves
borvidék érdekei megóvása szempontjából és azért
kellett elrendelni, hogy marasztalt vádolt bü-
nös üzelmei a nyilvánosság előtt lepleztessenek, Vé-
gül panaszlott Soffer Joakhim által Tolcsván há-
tra hagyott s tulajdonul elismert ingóságokat, melyek
jobbára örizetlenül, elromlás és megsemmi-
sülés veszélyének voltak kitéve, azért kellett az
jelen ügy végleges eldöntéséig is lefoglalni és
nyilvános árverés útján eladatni, a befolyt netaláni

összeget pedig a felmerült eljárási és vegyvizsgálati költségek biztosítására takarékpénztárilag lehetővé helyezett; mert a panaszlott Szoffer Joakhim saját bevallása és Tolcsva község előjáróságának igazolása szerint vagyonnal nem bírván, a felmerült eljárási és vegyvizsgálati költségek megtérítése veszélyeztetve lévén: azok fedezetéről előre gondoskodni kellett, mert továbbá ezen költségeket sem az állam, sem pedig az előjáró hatósági közegek terhére róni nem lehet: ugyanazért mellőztetett panaszlott védő ügyvédjének a letett összeg kiutalása iránti kérelme is. Ezen ítélet vádlott Szoffer Joakhim tiszta-füredi lakosnak és tolcsvai Nagy Barna tolesvai lakosnak, mint a járási borenellőző bizottság elnökének, kiadatni rendelték azzal, hogy ezen ítélet ellen a kézbesítéstől számított 3 nap alatt felbbezással élni jogukban áll. Kelt Tokajban. 1899. évi június hó 9-én. Füzesséry Ödön sk. főszolgabíró.

929/III — 1900. sz.

A másolat hitelül.

Tokaj, 1900. október 15.

Füzesséry Ödön.
főszolgabíró.

6289/kig. 900.

A bodrogközi j. főszolgabírájától.

Körösvények.

I.

F. évi október hó 17-én Kuti Mihály lakos kárára 2 drb. 3 és 5 éves, az egyik fakó deres, homlokán hosszú csillag, a másik sötét pejjegytelen, kanca lova elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő.

6298/kig. 900. sz.

II.

F. évi október hó 16-án Kovács István kisgéresi lakos kárára 2 drb. mind kettő 2 éves fekete kanca ló. elszökött és azóta feltalálható nem volt.

Körözését elrendelem azzal, hogy feltalálás esetén hivatalomhoz jelentés teendő,

K.-Helmeczi, 1900. október 18.

Benesik, főszolgabíró.

3089/I. 900. sz.

A szerencsi j. főszolgabírájától.

Körösvények.

I.

Róth Rische tolonc, a ki Budapest főváros területéről kiutasított, kényszer utlevéllel illetőségi helyére toloncoltatott, toloncolása közben Szerencs nagyközség toloncházába kísértetett, honnan egy őrizetlen pillanatban megszökött: köröztetése ezennel elrendeltetik s felkértenek az összes hatóságok, hogy nevezett nyomoztatni s feltalálása esetén hivatalomhoz előállítani sziveskedjenek.

Személyleírása: születési és illetőségi helye: Beltz (Galicia), kora: 41 éves, vallása: izraelita, állapota: hajadon, foglalkozása: cseléd, öltözet: viselt, termete: alacsony, arca: kerek, haja, szeme: barna, orra: rendes, beszél: németül.

3137/I. 1900.

II.

Sipos Ferenc t. harkányi lakos f. évi október hó 19-én a tállyai országos vásáron ifj. Sváb István vizsolyi lakostól egy darab 6—7 éves szőke szőrű, koca sertést vásárolt s hazahajtása alkalmával nevezettől Szerencs községben úgy elszaladt, hogy megtalálni mai napig sem sikerült.

Körözését elrendelem.

Szerencs, 1900. október 23.

Pintér, főszolgabíró.

Heti naptár.

Vasárnap,	október 28.	Simon, Judás.
Hétfőn,	október 29.	Narczisz.
Kedden,	október 30.	Kolos.
Szerdán,	október 31.	Farkas.
Csütörtökön,	nov. 1.	Mind. szent.
Pénteken,	nov. 2.	Halottak n.
Szombaton,	nov. 3.	Malakiás.

Nyilt-tér. *)

WEISZ JOLÁNKA
BODZÁS-UJLAK
GOLDBERGER MANÓ
VISÓVÖLGY
jegyesek.

*) Az e rovatban közöltékért a beküldő felelős.

A szerkesztő postája.

B. J. úrnak — Cselej. A kedves könyv beküldéséért önnek is, a derék gyűjtőnek is köszönetünk.

Felelős szerkesztő:

Dongó Gyárfás Géza.

Kiadó-tulajdonos: Éhler Gyula.

Hirdetések.

1771/I. 1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szinai szolgabírói hivatalnak 1771/I. 900. sz. végzése következtében Dr. Mazur Gyula ügyvéd homonnai lakos által képviselt Solon Péter zubnai lakos javára Grünmann Arnold zubnai fűrészgáros ellen 186 korona 50 fillér tőke s jár. erejéig f. évi június hó 23. napján fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 28840 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szekerek, lovak, teljes fűrészgári felszerelés, villámfejlesztőgép, gátterek, esztergapad, sinek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szinai szolgabírói hivatal f. évi 1771. sz. végzése folytán 186 korona 50 fillér tőke eddig összesen 49 koronában bírólagon már megállapított költségek erejéig Zubnán a fűrészgárban leendő eszközzésére 1900. évi november hó 2-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a felsorolt ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Miről összes érdekeltek értesítetnek.

Szinán, 1900. október hó 13-án.

Kálnásy,

kiküldött végrehajtó.

85/IV — 900.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó 1883. évi 44. t.-cz. 67—74 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Grünmann Arnold zubnai fűrészgár tulajdonos ellen 811 kor. és jár. erejéig 1899. évi október 19. fogatosított záloglás utján lefoglalt és 1900. évi január hó 4-én felül foglalt összesen 28840 koronára becsült lovak, szekerek, teljes fűrészgári felszerelés, villámfejlesztő gép, gátterek, esztergapad, sinek, nagy terméremleg nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek 811 korona tőke s járuléka erejéig, minthogy a helyszínen Zubnán megtartott árverés eredményre nem vezetett, a s.-a.-ujhelyi m. kir. tek. Pénzügyigazgatóságának f. évi 2297/II sz. felhívása folytán Homonnán (hova a zálogtárgyak beszállítandók lesznek) leendő fogatosítására 1900. évi november hó 13-ik napjának délelőtti 9 órája újabb határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a fent elősorolt ingóságok a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Miről jelen árverési hirdetményen összes érdekeltek felek értesítetnek.

Szinán, 1900. okt. 13-án.

Kálnásy,

kiküldött végrehajtó.

1661/1900. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szinai szolgabírói hivatalnak 1254/I. 1900. sz. végzése következtében Dr. Mazur Gyula ügyvéd homonnai lakos által képviselt Leser Ábrahám udvai lakos javára Grünmann Arnold zubnai fűrészgáros ellen, 591 kor. 13 fill. tőke s jár. erejéig f. évi május 31-én fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felül foglalt és 28840 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szekerek, lovak, teljes fűrészgári felszerelés, villámfejlesztőgép, gátterek, esztergapad, sinek stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szinai szolgabírói hivatal f. évi 1254. számú végzése folytán 591 korona 13 fill. tőke eddig összesen 87 koronára 85 fillérben bírólagon már megállapított költségek erejéig Zubnán a fűrészgárban leendő eszközzésére 1900. évi november hó 2-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy a felsorolt ingóságok készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Miről összes érdekeltek értesítetnek.

Szinán, 1900 október 13-án.

Kálnásy,

kiküldött végrehajtó.

KIEGYEZÉSEKET

és azoknak kezeség mellett való pontos kivitelét átvesszük, számlájában lévő kereskedőktől ingatlan és földbirtokosoktól; továbbá kieszközlünk mindennemű kölcsönök első helyre, valamint lebonnyoltjuk birtokok és budapesti házak vételét eladását és elcserelését, melyek nálunk nagy választékban vannak előjegyzésben. Birtok kölcsönök kiadásához kérjük a telekkönyvi kivonatot a kataszteri birtoklevél és az ingatlan részletes leírását beküldeni. Megkeresések eszközöltnak.

LIPSCHER ÉS HOROVITZ

kereskedelmi irodájához

Budapest, V. Váci körút 14.

Tk. 3938/1900. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gálszécsi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtónak Béres János végrehajtást szenvedő elleni 447 korona 20 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a gálszécsi kir. járásbíró) területén fekvő a t.-terebesi 120. sz. tjkvben A. I. 3—27. és 29. sorsz. 1038, 1196, 1268, 1320, 1425/e, 1584, 1674, 1801, 1846, 2020, 2159, 2246, 2348, 2386, 2500, 2685, 2707, 2836, 2907, 3008, 3203, 3374, 3473, 3635, 3735, 3922. hr. szám alatt felvett 4. külleki ingatlanból Béres János 36. alatti 4. od részben jutalékára 648 korona, — továbbá a t.-terebesi 525. sz. tjkvben A. I. 1—3. sorsz. 246, 247, 3767. hr. szám alatt felvett ingatlanból Béres János B. 1. alatti 4. od jutalékára 282 korona ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi november hó 3-ik napjának délutáni 3 órakor T.-Terebes község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8-ik szakaszában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Gálszécsen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi július hó 19. napján.

Ballint, kir. aljbíró.

Tk. 3301/1900. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kir.-helmecezi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Molnár István végrehajtónak ismeretlen tartózkodású Szücs István végrehajtást szenvedő elleni 326 korona tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmecezi kir. járásbíró) területén lévő Kir.-Helmeczi község határában fekvő 1. a kir.-helmecezi 84. sz. tjkvben 2—10 sor 514, 758, 834, 898. 1226, 1401. 1539, (1645—1646), (1796—1798). hr. szám alatt foglalt a végrehajtást szenvedő Szücs István nevén álló birtokilletőségre az ahhoz tartozó urbéri közös legelő és csererdőből illetőséggel együtt az arra a 4157/99. tksz. végzéssel B. 10. t. a. ifj. Szücs János k.-helmecezi lakos javára bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog épentartása mellett 212 koronában; 2. a kir.-helmecezi 84. sz. tjkvben 1 sor 2209. hr. sz. alatt foglalt nemcsak a végrehajtást szenvedő Szücs István nevű álló, de az 1881. évi 60. t.-cz. 156. §-a) pontja alapján a Simon Károly és Simon Flóra, kiskorukak, valamint a Szücs Ferenc tulajdonostársak nevén is álló jutalékra, tehát az egész birtokvisztele az arra a fent említett bekebelezett élethossziglani haszonélvezeti jog épentartásával 155 koronában; 3. a kir.-helmecezi 1110. sz. tjkvben 1 sor 24 hr. szám alatt foglalt nemcsak a végrehajtást szenvedő, de a fent hivatkozott törvény §. alapján a Szücs Ferenc tulajdonostárs nevén is álló illetőségre, tehát szintén az egész birtokvisztele az arra a fent említett haszonélvezeti jog épentartása mellett 320 koronában ezennel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1900. évi november hó 5-ik napján délelőtti 9 órakor Király-Helmecen ezen kir. tkvi hivatali helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 21 kor. 20 fillér, 15 kor. 50 fill. és 32 koronát készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyi minisiteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Kir.-Helmecen, a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1900. évi augusztus hó 14-én.

Stépan László, kir. jbró.

736/1900. végr. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti ker. váltó és a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék 29263, 99126. és 7573/1900. sz. elrendelő és a kir.-helmecezi kir. járásbíró V. 113, 385 és 317/1900. számú kiküldött végzésé által a bécsi bizt. társ. és a s.-a.-ujhelyi polg. tak. pntzár javára Ölbey János n.-rozvágyi lakos ellen 475 kor. 01 fill., 510 kor. és 140 kor. 40 fill. tőke, és jár. követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólagon le- és felül foglalt és 2830 koronára becsült lovak, kocsik, löszerszám, sertések, szarvasmarhák és vetőgépből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a kir. helmecezi kir. járásbíró 1900. évi V. 113/4. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínen vagyis Nagy-Rozvágy községében alperes lakásán leendő eszközzésére 1900. évi november hó 14-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik, megjegyeztetik, hogy több ló, koca, löszerszám 1360 kor. becsértékű ingók csak akkor fognak eladatni, ha azok a f. hó 31-ére tüzött árverésen el nem adatnának és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhívunk mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtót követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, amennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentésüket az árverés megkezdéseig alulírott kiküldöttnek vagy írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kir.-Helmeczi, 1900. évi október hó 20-ik napján.

Szabó Lajos,
kir. bir. végrehajtó.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Tíz szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér.
Vastagabb betűvel nyomtatott szó 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések előre fizetendők.
Vidékről postautalvánnyal avagy levélbélyegeken.
Az utalvány szelvényére a szöveg is följegyezhető.

Apró hirdetések

felvételnek
a „ZEMPLÉN”
kiadóhivatalában
(főter 9. szám)
és
FRISS HERCZINÉ
dohányárudájában
(Kazinczy-utca, Polgári Bank
épületében).
Bérlőknek,
Munka adóknak,
Vevőknek,
és
eladóknak,
állást keresőknek,
bérbeadóknak
és mindazoknak,
kik a nagy közönségből
keresik az érdekelt feleket
bizvást ajánlhatjuk a
„Zemplén”
vármegyei hivatalos lap
„Apró hirdetések”
rovatát.

Egy nagy forgalmu DOHÁNY-ÁRUDA

teljes berendezéssel, a város
legszebb helyén lévő kü-
lönböző áruk berendezésére
is igen alkalmas

bolthelyiséggel

családi körülmények miatt
azonnal átadandó.

Bővebb felvilágosítást ad
e lap kiadóhivatala.

Eladó ház.

Az Andrassy-utczában
(életpiacz-tér) lévő 4 szoba,
konyha, kamara, üveg-
veranda és pineze helyisé-
gekből álló házat szabad
kézből eladom.

Özv. Kapás Aurélné.

Egy egészen új

állapotban lévő Kutschera-
féle zongora jutányos áron
eladó. Hol? megtudható a
kiadóhivatalban.

Alulírott egy szép és fo-
lyékony irással bíró egyént
2 korona napdíj mellett
diinokul azonnal felfoga-
dok. A kik magukat alkal-
maztatni kívánják, szemé-
lyesen, vagy írásban for-
duljanak hozzám mielőbb.
Nyugdíjazott, de a fentebbi
követelményeknek megfe-
lelő tanítók előnyben része-
sülnek.

Sátoralja-Ujhely, 1900.
évi október hó 25-én.

Reregzászy István,
a zempléni megyei tankerület
önálló vezetésével megbízott kir.
s. tanfelügyelő.

Egy harmadfél
éves szép intáli
borzderes bika
jutányosan kap-
ható. *Bogyainál*
Sárospatakon.

Gépész

évi állást keres újévtől je-
lenleg is nagyobb urada-
lomban van alkalmazásban,
kezeli az összes gazdasági
gépeket és a gőzszántó gé-
pet. Cim a kiadóhivatalban.

Eladó

egy bordau-szinű plüsch
sálon garnitúra, 1 kredenz,
1 konzul tükör és egy nagy
divány.

Franczek Jánosnál.
Nagyuj-utca 154. sz.

Egy hálószoba be- rendezés,

mely két schiffon, két ágy,
egy mosdó és két éjjeli
szekrényből áll, jutányos
áron eladó. — Bővebbet a
kiadóhivatalban.

Divány

jó karban lévő igen olesón
eladó. Czim a kiadóhiva-
talban.

Az

Apró Hirdetések

kétségtelenül hatalmas
közvetítői lesznek ezen-
tul az üzletkötéseknek
s kiszámíthatatlan gya-
korlati haszna lesz en-
nek a rovatnak a közön-
ség minden rétegére, ha
egyszer hozzá szokik eh-
hez a legolcsóbb és leg-
eredményesebb közleke-
dési eszközhöz.

Azért ajánlatos, hogy
a közönség gyorsan meg-
kedvelje s s mentől sü-
rűbben vegye igénybe a
„ZEMPLÉN”
teljes címmel ellátott
apró hirdetéseit.

Levélbeli tudakozódá
sokra pontosan válaszolunk
ha a szükséges postabélyeg
beküldetik,

48,616/I. 900. szám.

Árlejtési hirdetmény.

A m. kir. államkincstár kegyurasága
alatt álló tarczali róm. kath. fiúiskola alatti
bolthelyiségek és lakás helyreállítása cél-
jából folyó évi november hó 14-én délelőtt 9 óra-
kor a tokaji kir. sóhivatal hivatalos helyi-
ségében írásbeli zárt ajánlatok tárgyalásá-
val egybekötött nyilvános szóbeli árlejtés
fog tartatni, melyre vállalkozók 10%-kos
bánatpénzzel ellátva, oly megjegyzéssel
hivatnak meg, hogy az egy koronás bé-
lyeggel ellátott, lepecsételt s megcímzett

írásbeli zárt ajánlat, melyhez a kikiáltási
összeg 10%-ka bánatpénzként esatolandó,
az árverés napjáig a kir. pénzügyigazgatósá-
gnál az árlejtés napján pedig az árlejtés
megkezdéséig az árlejtéssel megbízott
tiszttelénél beadható és hogy ezen mun-
kát költséggvetési összege 1184 korona
50 fillér.

A részletes árlejtési föltételek és költ-
ségvetési okmányok alulírott kir. pénzü-
gyigazgatóságnál és a tokaji kir. sóhiva-
tálnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

M. kir. pénzügyigazgatóság:

S.-A.-Ujhely, 1900. október 23-án.

Talapkovics, p. ü. igazgató.

48550. szám.
IV. 1900.

Árverési hirdetmény.

A sátoralja-ujhelyi kir. pénzügyigazgatóság által közhírré tételük, hogy Zemplén-vármegyében
fekvő alábbi községek területén fizetendő boritaladó és husfogyasztási adó beszedési joga az 1901.
évi január 1-től 1901. évi december hó végéig terjedő egy évre feltétlen hatálylyal nyilvános
árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverések az alább felsorolt községekre nézve az alant fel-
tüntetett napon a kir. pénzügyigazgatóság hivatalos helyiségében délelőtt 9 órakor fognak meg-
tartatni u. m.

1900. évi november hó 6-án.

Folyószám	A község neve	Kikiáltási ár						Jegyzet
		boritaladó		husfogy. adó		összesen		
		kor.	fill.	kor.	fill.	kor.	fill.	
1	Magyar-Jesztreb	82	65	80	—	162	65	
2	Nagy-Dobra és Trepez	300	—	300	—	600	—	
3	Imreg	65	25	33	28	98	53	
4	Gercsely	50	11	21	64	71	75	
5	Kiszte	39	76	12	42	52	18	
6	Lyubise	62	81	39	54	102	35	
7	Homonna	6369	97	5090	22	11460	19	együtt
8	Kudlócz	64	03	45	60	109	63	
9	Kis-Czigánd	147	46	284	73	432	19	együtt
10	Nagy-Czigánd	186	40	18	22	204	62	
11	Szuha	47	85	102	15	150	—	

A községek a fenti adókat a kikiáltási ár mellett 6 nappal az árverés előtt
megvárlhatják.

A borital- és husfogyasztási adók beszedési jogát bérbevevő felek a bérlet
tartamára az illető község területén egy, italmérési engedélyre (korcsmáltatásra)
joggal bírnak.

A részletes bérleti föltételek a pénzügyigazgatóságnál és pénzügyőri biztosságoknál a szokásos
a szokásos hivatalos órákban megtekinthetők.

Kelt Sátoralja-Ujhely, 1900. évi október hó 22-én.

A m. kir. Pénzügyigazgatóság.

Osztálysorsjegyeket

a VII-ik játék első osztályára, melyek-
nek húzása november 15. és 16-án
lesz, vételre ajánlok és p. egész 6 frt,
fél 3 frt, 1/4 1 frt 50 kr. és 1/8 75 krért;
továbbá igérvényeket és 2 frtos állam-
sorsjegyeket, valamint 40 filléres Deák-
sorsjegyeket is **LÓW MIHÁLY**
S.-A.-Ujhely, hol már 60,000 és sok mellék-
nyeremény kifizettetett. — Főnyeremény
1.000,000 egy millió korona.

Erdő-őri állás

töltendő be 1901. január 1-től a
nagy-toronyai uradalomban. — Pályázn
óhajtók okmányaikkal személyesen vagy
írásban is jelentkezhetnek

**A nagy-toronyai urad. erdészeti
hivatalnál.**

Tk. 7613/900. sz.

Póthirdelemény.

A sátoralja-ujhelyi kir. törvényszék,
mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
miserint a Kicsiny István végrehajtatónak
Puskás András végrehajtást szenvedő el-
leni 165 korona s jár. iránti végrehajtási
ügyében 7019. tk. 1900. sz. a kibocsátott
árverési hirdetményben a kis-toronyai 3.
sz. tjkjben Puskás András, Puskás Imre,
János, Puskás Mihályné szül. Puskás Zsu-
zsanna és Csonka Jánosné szül. Puskás
Julianna nevéen álló A. I. 1/8. és 1/8. hr.
sz. jószágtestre 960 koronában.

Az A. II. 863. hr. számú szőlőre 108
koronában megállapított kikiáltási árban a
végreh. törv. 156. §. alkalmazásával el-
rendelt és 1900. évi november hó 12-ik
napjának d. e. 10 órájára kitűzött árverés
a Puskás Imre jutalékára a Zemplén-vár-
megyei betegápolási alapja javára 57 kor.
96 fillér és járulékaira bekebelezett köve-
telése kielégítése végett is megtartatni fog.

Sátoralja-Ujhelyben, a kir. törvény-
szék, mint telekkönyvi hatóságnál 1900.
évi október 9-én.

Wieland, kir. töv. bíró.

1.000.000

KORONA
ESETLEG A LEGNAGYOBB NYEREMÉNY!!

Az összes 50,000 nyeremény
JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyerem. legszerencsésebb esetben:
1.000,000 korona

A nyeremények részletes íbeosztása a következő:

Kézpénzben fizetendő.	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
2 " "	60000
1 " "	40000
5 " "	30000
1 " "	25000
7 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
633 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40
50,000 nyer. és jut. összegben	13.160,000

Nyujtsunk kezét a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek
egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel
bíró magy. kir. szabad. osztálysorsjáték leg-
közelebb újból megkezdődik

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló
nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét
pénznyereménnyel huzzák ki és egy kül-
földi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy
nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar
osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió **160,000**
korona lesz kihuzva és az egész vállalat
allami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai az I.
osztályhoz:

egy nyolczad (1/8) frt —.75 vagyis 1.50 kor.
egy negyed (1/4) " 1.50 " 3.— kor.
egy fél (1/2) " 3.— " 6.— kor.
egy egész (1) " 6.— " 12.— kor.

utánvét mellett vagy az összeg előzetes
beküldése ellenében. Hivatalos tervezet díj-
talanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 8-ig

kérünk hozzánk beküldeni.

Török A. és Tsa

BANKHÁZ
BUDAPEST,

V., Váci-körut 4/a.

Fiókbankházak: VI., Erzsébet-körut 54.
IV., Muzeum-körut II.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki
vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül
három millió koronát.

Rendelővel levágando. **Török A. és Társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre _____ I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet
a hivatalos tervszettel együtt küldeni.

Az összeget _____ korona összegben } utánvételezni kérem.
} postautalvánnyal küldöm. } A nem tetsző törörendő.

Pontos cím.

_____

_____

_____

A butkai gőzmalmomban jó
bizonyítvánnyal és gya-
korlati ösmeretekkel bíró,

molnár-mester

azonnal alkalmazást kaphat.
Jelentkezhetni Butkán sze-
mélyesen vagy levél által

Viczmándy Ödönnél.

Párisi világkiállítás 1900.

A nemzetközi bíráló bizottság az

eredeti **SINGER** varrógépeket

GRAND PRIX

a legmagasabb kiállítási díjjal tüntette ki.

Singer Co. varrógép részvénytársaság.

Rittenberger Bernát Sátoralja-Ujhely Fő-utca 493. szám.

A Grosz Vilmos-féle

csődtőmegtől megvett áruk: ugymint kézi
és járgány cséplőgépek, rosták,
aratógépek, fűkaszálók, konkolyo-
zók, boronák, Sack-féle ekék, ló-
gereblyék s több más gazdasági gépek
a gyári áruk tetemes leszállítása mellett
kaphatók

Kornstein Ignác czégnél

S.-A.-Ujhely.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b.
tudomására hozni, hogy mindennemű ingat-
lanok vételét — eladását, — bérbeadását
avagy bérbevételét a legelőnyösebb felté-
telek mellett s a legrövidebb idő alatt
közvetitem

Jóhirnevű vendéglőmben kitűnő asz-
ali bor 40 krtól 44 krig, — továbbá
valódi hegyaljai szamorodni 1 forint 20
krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó,

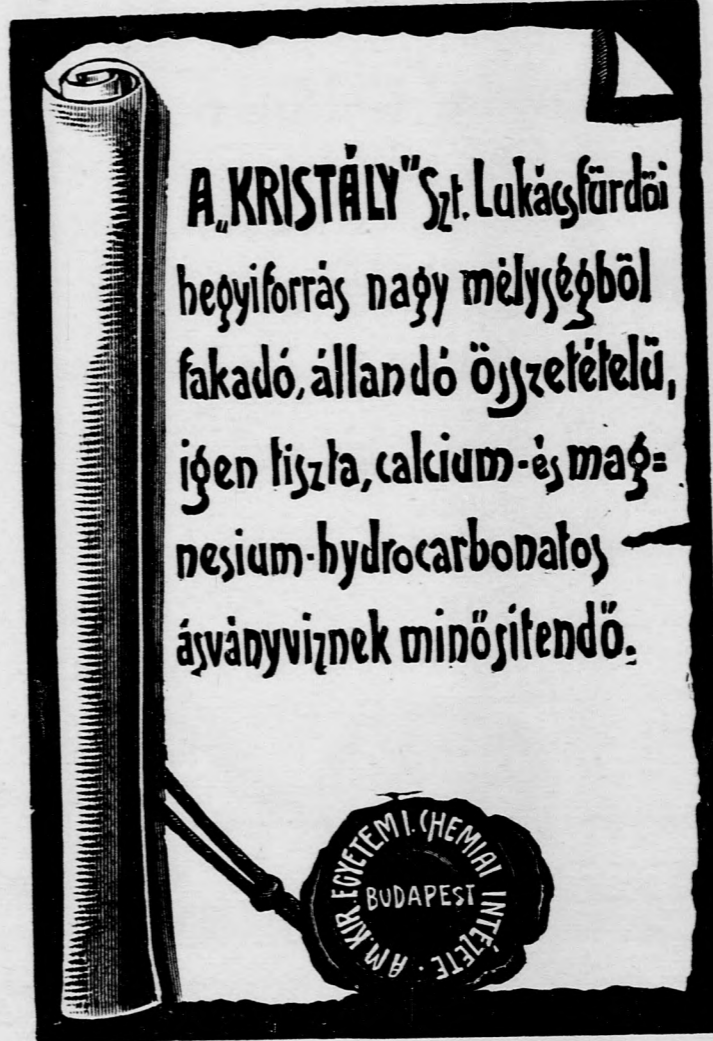
S.-A.-Ujhely. Korona u.

Haszonbérleti hirdetmény.

Ungmegye Széksó községében 310 hold
szántó s 90 hold rétből álló birtok meg-
felelő gazdasági épületekkel ellátva f. évi
december hó 31-től haszonbérbe adó. —
Ugyanezen birtok 280 hold erdővel eset-
leg eladó. — Közelebbi felvilágosítást
ügyvédi irodámban nyujthatok.

Dr. Thuránszky Zoltán,

ügyvéd, S.-A.-Ujhelyben.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukásfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó összetételű,
igen tisztá, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatos
ásványviznek minősítendő.

Kapható S.-A.-Ujhelyben: Veres Károly vasuti
éttermében, továbbá: Behyna Testvérek,
Nagy Ferencz és Szentgyörgyi Vilmos
kereskedéseiben.

Több száz kiváló orvos által ajánlva.
A legizletesebb és legolesőbb ásványviz.

Kiadó.

Juhász Jenő házában (fő-
tér 9. szám) az emeleten egy
utczai erkélyes lakás, eset-
leg butorozva is azonnal ki-
adó.

Hirdetmény.

A t. cz. közönség tudomására hozatik, hogy alulírott intézet földbirtokokra és S.-A.-Ujhelyben lévő házakra 10—50 évig terjedő

Törlesztési kölcsönöket

eszközöl.

A feltételekre vonatkozó bővebb felvilágosítással szolgál a

S.-A.-Ujhelyi Népbank mint Takarékpénztár.

Kitünően kezelt

Hentes áruimat

a t. cz. vevő közönség szíves figyelmébe ajánlom:

Naponta friss olvasztott szalonna zsir kilója	1 kor. 28 fill.
Fehér sós szalonna	1 kor. 20 fill.
Füstös szalonna	1 kor. 28 fill.
I-ső rendű pörkölt paprikás szalonna	1 kor. 44 fill.

Pontos és gyors kiszolgálat.

Megrendelések posta-távirda útján intézendők

KARNER JÓZSEF,

hentes üzletében Nyiregyházán.

Sürgönyezim Karner J. Nyiregyháza.

Kleinmann és Klein

tölgy-, épület- és szerszámfa raktára
S.-A.-Ujhely, Deák-utca (fapiacz).

Raktárunkban készletben vannak és mindenkor kaphatók
Tölgyfa gerendák, szarufák, léczek, továbbá:

Kapu oszlopok . . . 2 koronától 5 koronáig.
Kerítés oszlopok . . . 70 fillértől 1 kor. 30 fillérig.

Ajánljuk kerékgyártóknak **szerszámfákat, keréktalpak** és
küllőket; nyirfa és bükkfa rudakat, ugyszintén nagy
raktárt tartunk fűrészelt **tölgyfa** deszkából.

25 frton felüli megrendeléseket helyben házhoz, vidékre a
helybeli állomáshoz ingyen szállítjuk.

Vágott tűzifát eladunk mmázsánsként 1 kor. 80 fillér; 2
mm. felüli megrendelésnél ingyen lesz házhoz szállítva.

A Jókai-utczában lévő volt Barthos-féle házat
olcsó árért eladjuk.

Az uszoda szomszédságában lévő volt Vályi-féle kertből
építkezésre alkalmas **házhelyeket** adunk el, akár egészben,
akár pedig parcellákra osztva 10 évi amortizáció mellett.

Kleinmann és Klein.

Van szerencsénk a n. é. hölgyközön-
ség b. tudomására hozni, hogy

nagy választéku női felöltő

raktárunkkal

a folyó hó 5—6-án megtartandó

országos vásárra

megérkezünk.

A midőn ezen alkalomról értesíteni szerencsénk
van tudatjuk, hogy raktárunkon a legújabb divatu **női**
felöltők u. m. paletorok, jaquetek, gallérok,
bundák, szörmeárúk a legszebb kivitelben és a
legjutányosabb árban szerezhetők be.

B. látogatását kérve vagyunk

kitünő tisztelettel

HEIMAN LIPÓT ÉS TSA,

női felöltők áruháza Nagyváradról.

Első zemplén-megyei honi butor-csarnok

S.-a.-Ujhelyben.

Értesítés.

Van szerencsém a helybeli és vidéki n. é. közön-
ség becses tudomására hozni, hogy a „Vörös ökor“
emeletén lévő 5 teremben a legkényesebb izlésnek is
teljesen megfelelőleg jól berendezett

BUTORRAKTÁRAMAT

a n. é. közönség kényelmére ezzel kapcsolatosan ugyanott
a földszinten egy **nagyszabásu butorraktárral**
magnagyobbitottam.

Kik eddig nálam bevásárolni szivesek voltak, meg-
győződhetnek azon állításom igazságáról, hogy raktáram-
ban csakis jó és szolid minőségű és bárminő kiváncsi-
nak megfelelő izlésteljes áruim vannak, miért is kérem
e kedvező alkalmat megragadni és ígérem, hogy a n.
é. közönség bizalmát mint eddig úgy ezután is igye-
kezni fogok kiérdemelhetni.

Kiváló tisztelettel

WILHELM HENRIK.

A legnagyobb cipőraktár S.-A.-Ujhelyben.

Halász Herman

ezelőtt

Özv. Rozsássy Lajosné

S.-A.-Ujhelyt, főtér, a „Vadász-kürt“ szálloda épületében.

Ajánlja nagy raktárát

valódi karlsbadi uri-, női- és gyermek cipő

különlegességekben,

valamint ujjonnan berendezett

uri divatáru-cikk raktárát.

Dus választék különösen modern
férfi kalapokban, ingek, nyakkendők,
esernyők, gallérok és kézelőkben.

A legolcsóbb árutól — a legfinomabb áruig.